

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 18—, za ino-
zemstvo D 20—, dostavljen na dom
D 19—, za izkuznice D 18—
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABOR",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poštnina plačana v gotovini Cena današnje šte. 2 Din

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1—
ob nedeljah Din 2—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru,
Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, doma. Tele-
fon št. 24. — Št. 515 poštnoštevilski
števil. št. 11787.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov:

Maribor, nedelja 11. maja 1924.

Leto: V. — Številka: 108.

Volilna nedelja v Franciji.

V Mariboru, 10. maja.

Jutri imajo v Franciji parlamentarne
volitve.

Teden dni po volitvah v Nemčiji bo
tudi francoski volilec pristopil k volilni
mizi, da potrdi ali obsodi dosedanje
francosko politiko. V Nemčiji je franco-
ska zunanja politika marsikogar pognala
k izrazitim in glasnim pristašem re-
vancha nad Francijo. Gigantski gospo-
darskopolitični boj med obema velikima
sosedomi je imel velik vpliv na orienta-
cijo nemških volilcev. Notranja politika
je bila podrejena zunanji. Vse je šlo za
tem, da se ojači nemški odpor ali pa da
se izkrci široka pot k sporazumu. Zapre-
den rezultat nemških volitev nam nudi
nejasno sliko celotnega nemškega po-
ložaja.

Kaj bodo pokazale jutrišnje volitve v
Franciji?

Predvsem je treba opozoriti na dej-
stvo, da zunanji momenti nimajo v fran-
coski politiki prevladujoče važnosti. —
Francija smatra, da ji reparacije gredo
po vsej božji in človeški pravici in vla-
da, ki bi napravila v reparacijskem
vprašanju nemogoč kompromis, je v
Franciji popolnoma izključena. Taka
vlada bi pomenila vlado narodnega iz-
dajstva; reparacijski polom bi značil-
no francoski poraz v svetovni vojni. Tega
se tedaj Francija nima bati in tudi ni
nikakih razlogov, da bi pričakovali da-
lekosežnejšo izpremembo v političnem
ustroju Francije.

V notranji politiki je vse polno zadev
in vprašanj, zaradi katerih se volilci lo-
čijo v številne skupine. Ne smemo pa
pozabiti, da v Franciji ni takšnih strank
kot jih imamo mi. Komunisti in rojalisti
so edini organizirani po načinu naših
strank. Vse druge stranke so pravzaprav
skupine, ki jih tvorijo razne gile-
ce, »akcije« in »federacije«. Te politične
jedince se združujejo, združujejo ali pa
tudi oddaljujejo in razdružujejo iz raz-
nih razlogov in na način, ki bi pri nas
pomenil kršitev strankarske doslednosti
in načelnosti. Tako se v tzv. nacional-
nem bloku, ki podpira Poincaréja, zdru-
ženi ljudje raznih nazorov in interesov:
največji zagovorniki ločitve cerkve od
države sede v isti stranki z gorečimi
čustvi sv. očeta. Ta nacionalni blok ali
jednota tvori desno krilo francoske poli-
tika. Blok je šel večkrat enotno v vo-
lilni boj, a ne vedno in povsod. Levo kri-
lo tvori kar nekaj strank in skupin, ki so
prav tako različno pobarvane: tako so
radikalni socialisti združeni z nekateri
mi skupinami meščanske ideologije.

Francija je dežela malega kapitalista-
rentierja, meščana in kmeta; ta socialna
struktura daje obsežne tudi njene politi-
ke. Njeni prevladujoči stanovi pa so ta-
ko globoko zainteresirani na nadaljevan-
ju sedanje politične linije — z majhni-
mi korekturami na levo — da je vsako
vožje iznenadenje skoraj izključeno, dasi
obstoji možnost, da si bo levičarski kar-
tel pridobil znatno moč in sicer na škodo
nacionalnega bloka.

Izd francoskih volitev pa bo nedvom-
no volitev močna na zunanji in na znotraj,
to bo najboljšo stvarilo vsem onim, ki še
nega bloka, bo francoske pozicija v Ev-
ropi zelo ojačena. To bo prav posebno
občutila Nemčija. V nasprotnem slučaju

Kralj hoče koncentracijsko vlado.

Nove avdiience. — Trifković in Davidović pri kralju. —

BEOGRAD, 10. maja. Pašić ne od-
klanja načelno ideje o koncentracijski
vladi, dasi je radi Davidovičevega pisma
proti Pašiću uspeh tozadavne akcije
dvomljiva. V Davidovičevem klubu je več
toplih zagovornikov koncentracije, med
njimi zlasti Timotijević, ki Davidoviču
objavo pisma hudo zameri. Ako bi Davi-
dović vztrajal na svojem nespravi-
ljivem stališču, bi Timotijević z 8 tovariši iz-
stopil iz kluba. Tudi med radikali pri-
dobiva ideja koncentracije pristaše. To-
plo jo zagovarjajo Jovanović, Trifković,
Trifunović, Srskić, Uzmović in Petrović,
nasprotni pa so Janković, Kolić in Mar-
ković.

BEOGRAD, 10. maja. V nasprotju z
včerajšnjimi dispozicijami kralj danes
dopolodne ni odpotoval v Belje in sicer
radi zadnjih konzultacij v svrhu razpleta
krize, dasi se je včeraj govorilo, da se
bodo pogajanja za dva do tri dni zavlek-
la. Kralj se še ni odločil za način rešitve
krize.

Že pozno sinoči se je govorilo, da bo
danes dopolodne pozvana na dvor Trif-
ković in Davidović. Ob 10. uri dop. je
prišel v skupščino Jovanović in imel
kratko konferenco z Miletićem, Vukiče-
vićem in Trifkovićem. Nato je šel Jova-

nović v ladno predsedstvo, kjer je imel
kratke razgovore s Pašićem in Ninčićem.
Kratko zatem, ob 11.15, je šel minister
Trifković h kralju. Čez 10 minut je
prišel tudi Davidović. Avdiencia je bila
v zvezi s pogajanjimi za sestavo širše ko-
alijske vlade.

Davidović je dopolodne v demokrat-
skem klubu imel konferenco s šefi opozi-
cijskih strank, jim je sporočil o kral-
jevem povabilu in jih vprašal za mnenje
glede morebitne širše koalicijske vlade.

Pri radikalih je ugodno razpoloženje,
da se ustrezno želijo kralja. Ni pa gotovo,
da se bodo dale premostiti vse težave,
ker so se v zadnjih dneh razmere med
posameznimi strankami zelo zaostrele.

BEOGRAD, 10. maja. Avdiencia gg.
Davidoviča in Trifkoviča je trajala do 1.
ure pop. Ko je Davidović zapustil ko-
nak, je izjavil novinarjem, da se bo po-
ložaj razvil v smeri proti koncentracij-
skemu kabinetu. On osebno izjavlja, da
mu je taka rešitev krize simpatična. Zdi
se, da nima Davidović nič proti temu, da
poide njegova stranka oziroma da poide
stranke opozicijskega bloka v tak-
šno kombinacijo. Govori se, da bi pred-
sedstvo takšne vlade prevzel ali Trifko-
vić ali Ninčić.

Srednjeevropski kontinentalni blok.

Sestanek Ninčića in Beneša na Bledu.

BEOGRAD, 10. maja. Dne 14. ali 15.
tm. se sestane na Bledu češkoslovaški
in jugoslovanski zunanji minister, da se
pogovorita o političnem položaju v
zvezi z morebitnim pristopom Češkoslo-
vaške k jugoslovensko-italijanski zvezi.
Kakor izvenito iz dobro poučenih kro-
gov, je danes že gotova stvar, da pristopi
Češkoslovaška pod gotovimi modifi-
kacijami ki vpoštevajo položaj češko-
slovaške republike, k zvezni pogodbi. —
Nova češko-slovaško-italijanska pogod-
ba pa bi se ne podpisala takoj sedaj, am-
pak šele povodom uradnega obiska
predsednika Masaryka v Rimu, ki je
predviden za jesen. Znano je, da hoče
Masaryk povodom svojega potovanja v
Rim obiskati tudi Beograd. Obenem izve

vaš dopisnik, da je vprašanje francosko
jugoslovanske zveze zopet postalo aktu-
alno in bi se sklenilo povodom obiska
našega kraljevskega para v Parizu, ki
je predviden za konec maja. Tudi ta za-
deva bo predmet razgovora na Bledu. Ne
sklenila pa bi se nova zvezna pogodba,
ampak bi se potrdili obstoječi prijateljski
in zvezni odnosi. Kot nadaljna
posledica bi se sčasoma obistinit konti-
nentalni blok v svrhu obrambe položaja
ustvarjenega po mirovnih pogodbah.
Ta blok bi obsegal Francijo, Italijo,
Češkoslovaško, Jugoslavijo in Poljsko.
Trenutno bi bilo pre zgodaj o tem po-
drobno govoriti, značilno pa je, da pri
vseh teh kombinacijah ni govora o Ru-
muniji.

PROCES CARLIER.

BEOGRAD, 10. maja. Pred nabito po-
no sodno dvorano je danes Carlierjev
zagovornik Topalović imel svoj plač-
yer, v katerem je skušal dokazati Car-
lierjevo nedolžnost in je zahteval opro-
stitev. Sodba bo izrečena v ponedeljek ob
4. uri popoldne.

Iz tabora unitarističnih socialistov
v Italiji.

RIM, 9. maja. Listi poročajo, da uni-
taristični socialisti na otvoritveni seji
skupščine ne bodo navzoči in da bodo
svojo odsotnost utemeljili z drugimi, ne-
antimonarhističnimi vzroki. Obenem bo-
do dovolili obisk skupščine poslanec
Labriolo, Canepa in Burati, ki so bili
sprejeti od kralja.

Sestanek Poincaréja z Macdonaldom.

PARIS, 9. maja. Ministrska predse-
dka Macdonald in Poincaré sta sklenila,
da bosta nadaljevala razgovore v Che-
quers dne 20. tm., ker je bil angleški mi-
nistrski predsednik vsled parlamentarne
ga dela zadržan.

Novi prevozniki tarifi.

BEOGRAD, 10. maja. V ministrstvu
za trgovino in industrijo izdelujejo nove
železniške tarife za blagovni promet.

Pogajanja z Madžarsko.

BEOGRAD, 10. maja. Danes je pri-
čela pod predsedstvom ministra Perića
predkonferenca naše in madžarske dele-
gacije za pogajanja glede trgovske po-
godbe.

Mimo poravnava rusko-nemškega
incidenta.

BERLIN, 9. maja. Rusko-nemški in-
cident ne pride pred razsodišče, kakor
se je domnevalo. Obstojna namreč se
vedno upanje, da bo poravnava potom
direktnih pogajanj med Nemčijo in Ru-
sijo. Pojavila se je namreč misel, da se
sestavi komisija, ki naj pojasni nastan-
stva v naziranih glede dogodkov v dis-
slopi sovjetske trgovinske delegacije
iz Moskve sta že prispela v Berlin v
svrhu preiskave dva višja sovjetska ur-
adnika. Hamburška policija je baje za-
plenila mnogo materiala o komunistič-
nem delovanju sovjetskega konzula v
Berlinu, ki je član organizacije inozem-
ske »čelke«.

BORZA.

CURH, 10. maja. Predborza: Pariz
33.70, Beograd 7.—, London 24.60, Pra-
ga 16.50, Italija 25.20, Newyork 563—,
Dunaj 0.007925.

pa bodo nastopile nove komplikacije, da-
si ne v obsegu, kakor ga pričakujejo
Nemci.

Mi si želimo, da bi Francija izšla iz
volitev močna na zunanji in na znotraj,
bo to najboljšo stvarilo vsem onim, ki še
sanjajo o velikih izpremembah v zapad-
ni in v srednji Evropi.

Politične vesti.

* Opozicija sama razbija svoje na-
črte. Davidović sam je nasvetoval kral-
ju, naj bi se sestavila koncentracijska
vlada in tudi izjavil, da vprašanje oseb
pri tem ne igra vloge. Kralj je posku-
šal, toda pri teh poskusih mu opozicija
sama podstavlja nogo. Jasno je, da se
mora opozicija, ako hoče v vlado, odreči
zvezam z Radićevci. Tega opozicija ni
storila. Pač pa je g. Davidović onemo-
gočil koncentracijo z osebnim napadom
na Pašića. Danes je situacija, tako da-
leč, da ni misliti na koncentracijsko vla-
do. —

* Radić poide v Pešto? Listi poročajo,
da je madžarska vlada dala Radiću do-
voljenje, da se prosi v Pešto in tam

skliče kongres narodnih manjšin. —
Peštarski list »Szozat« že pozdravlja
Radića.

* G. Seaton Watson o problemu Ma-
kedonije. Znani angleški publicist in
prijatelj našega naroda g. Seaton Wat-
son je napisal v londonski reviji »Sla-
vonic Review« članek o Makedoniji. V
njem trdi med drugim, da Todor Alek-
sandrov čaka s svojim makedonskim
komitetom na rešenje notranje krize v
Jugoslaviji in da potem izvrši napad na
našo državo. Ta situacija ima po mne-
nju Watsona stvarno opasnost, ker je
revolucionarna aktivnost komitov u-
stvarila nervoznost v Beogradu in So-
fiji. Todor Aleksandrov je namenoma
skušal ustvariti mednarodne komplika-
cije in je bil v dotiki z neprijatelji Ju-
goslavije v Rimu, Pešti in drugod. Sklep
sporazuma med Beogradom in Rimom je
bil zanj naravno resen udarec, ker se
jugoslovanski vladi v slučaju kompli-
kacij z Bolgarsko ni treba več ozirati na
svoje zapadne meje. Izven tega so dani
razlogi za mišljenje, da bo Aleksandrov
odkrit poskus vstaje odgodil do ponov-
nega vstopa Hrvatov v jugoslov. politi-
ko. Potrebno pa je — pravi g. Watson

— govoriti jasno o Todoru Aleksandrovu
z ozirom na obdobje, ki ga je dele-
žen v nekaterih britanskih krogih. Za
časa vojne je bil Todor Aleksandrov
pridelen vrhovni komandi bolgarske
vojske kot glavni strokovnjak za ma-
kedonske zadeve in kot šef naredovite
komitske vojske. Njegova aktivnost v
tem svojstvu je vodila do tega, da je bil
stavil na čelo liste vojnih zločincev,
ki so je v smislu čl. 118 nemške pogod-
be izdelala jugoslovanska vlada. Spe-
cijalno ga obtožujejo, da je izdal nare-
do, da se je 118 srbskih ranjenecov pre-
neslo iz štiške bolnice v Ljubotin, kjer
so bili 20. okt. 1915 masakrirani. Po komi-
čani vojni je bil on odgovoren za tero-
rizem in za uboj Daskalova v Pragi mi-
nule jeseni. Zato bi ga moralo zapadno
javno mišljenje tretirati ne kot pito-
resnega heroja, ampak kot krvavega
zločinca, kar v resnici je. Napačno je —
pravi dalje Watson — misliti, da je ma-
kedonski problem čisto ali pretežno
plemenski, kakor to hoče revolucionar-
ni komitet v Sofiji natvezati inozemsko-
mu javnemu mnenju. Problem Makedo-
nije je po mnenju g. Watsona predvsem
stvar dobre uprave in socialnih reform

Dnevna kronika.

— Kraljica pride na Bled. Iz Beograda poročajo, da odpotuje danes v nedeljo kraljica Marija s prestolonaslednikom Petrom na Bled, odkoder dne 22. tm. skupno s kraljem odpotuje v Pariz.

— Odbor za Malgajev spomenik v Guštanju je prejel sledeče nadaljne prispevke od gg. nabiralcev: Dr. Kušelj, Ljubljana 1060 D, Ida Svetlinova, Vranjsko 170 D, General Maister, Maribor 1725 D, Vinko Zahraštnik, Škofjaleka 52 D, Savinska posojilnica, Zalec 50 D, Hipotekarna banka 100 D, jeklarne grofa Thurnskega, Ravne 500 D, gozdna uprava Jurija Vincenca Thurna na Ravnah 500 D, Skupaj 4157 D, prej 19798 D, skupaj 23.955 D. Nadalje je darovala jeklarne grofa Thurnskega 500 kg cementa in dostavila na svoje stroške dva delavca. Odbor izreka tem potom vsem nabiralcem iskreno zahvalo, osobito še velikodušnosti jeklarne na Ravnah, prosi pa še vse, ki so prejeli nabiralne pole, naj pospešijo nabiranje in pošljejo nabrani denar odboru, ki ga nujno rabi, da plača stroške, ker spomenik bo do 15. tm. dogotovljen.

— Več mest davčnih izvrševalcev razpisuje delegacija ministrstva financ v Ljubljani v Uradnem listu št. 41 od 8. majnika tl.

— Društvo finančne kontrole v Ljubljani. Deputacija, ki je posredovala pri Oblastnem inšpektoratu je dobila zagotovilo, da se vtejejo za uvrstitve v plačilne stopnje temeljne plače tudi leta, prebita v vojni preko rednega roka — pri mornarici preko 4, peših in drugih strokah preko 3 leta. Redni občni zbor se vrši dne 8. junija 1924 ob 9. uri v veliki dorani Mestnega doma v Ljubljani.

— Pomiloščen morilec. Dne 3. marca tl. je bil pred porotnim sodiščem v Mariboru obsojen na smrt Štefan Gaber iz Tešanovce v Prekmurju, ker je umoril svojo taččo. Z ozirom na razne olajševalne okoliščine ga je kralj sedaj pomiloštil na 20 let težke ječe.

— Zaščita naših ekonomskih interesov na Reki. Gospodarski krogi Primorja so poslali ministrstvu trgovine in industrije prošnjo, da se osnuje na Reki konzulat v svrhu zaščite naših ekonomskih interesov.

— Prvi obrok zlata iz bolgarskih reparacij. Vlada je nakazala znesek 1.470.000 zlatih mark v dolarjih, ki jih je 1. maja sprejela na račun bolgarskih reparacij. Narodni banki za kritje naše valute.

— Tovarna ogljikove kisline v Novem Sadu je te dni pogorela. Ogenj, ki je nastal ponoči, se je bliskoma razširil ter uničil vse tovarniške objekte. Škoda je deloma krita z zavarovalnico.

— Poskušeni atentat v Dubrovniku. Dne 4. maja se je zgodil nemil incident šefu dubrovnika policije g. Petkoviću. Neki Giuseppe Lucioni, obče nevaren italijanski podanik, je bil že dvakrat izgnan iz naše države, toda prognanstvo zaradi intervencij italijanskega konzulata nikoli ni uspelo. Vseled prekršaja policijskih predpisov je bil zadnjič kaznovan od policijskega šefa na 14 dni zapora. Ko je bil Lucioni 4. tm. izpuščen na svobodo, si je takoj preskrbel bodečo, ki ga je nekaterim pokazal, češ da hoče z njim še danes usmrtiti šefa policije. Še isti dan je poiskal šefa na njegovem domu in ker ga ni našel, je rekel njegovi soprogi, da se lahko za vedno loči od svojega moža, ker so mu ure štete. Nato je pred hišo iz neke zasede čakal na njegov prihod. Dra meščana pa sta Petkoviću javila Lucionovo namero in Petković je takoj podvzel potrebne korake. Policijski organi so z velikim naporom obvladali Luciona ter ga odvedli v ječo. Petković je znan kot marljiv in vesten uradnik in je pri tej priliki sprejel mnogo izrazov simpatij in čestitanja.

— Senzacionalni proces v Banji Luki. Dne 4. maja se je vršila v Banji Luki pred kazenskim senatom okrožni sodišča razprava proti Mustafi Dobojčicu, katerega toži državno pravdnistvo radi zločina veleizdaje. Iz obširne obtožnice je razvidno, da je on po prevratu odšel v Madžarsko, kjer je stopil v službo »Hrvatskega emigrantskega komiteja« pod vodstvom dr. Manka Gagliardija. Tam je stopil leta 1920 v mesecu juliju kot pripravnik tneaupliva ose-

Schicht Schichtovo - milo z znamko „JELEN“

varuje Vaše drago perilo. Pri nakupu pazite na ime „Schicht“ in na znamko „Jelen“!

bal) v četo »Hrvatske legije«, ki je stala pod komando avstrijskih oficirjev. Kmalu pa je spoznal svojo zmoto ter je v opasnem begu zapustil Madžarsko in prišel zopet na naš teritorij. V Murski Soboti se je sam predal naši vojni komandi. Nato je bil odpravljen v Bosanski Brod, kjer ga je policija zaprla. Zaman je prosil, da bi ga spremljali v Beograd, kjer je hotel ministrstvu odkriti delo članov hrvatskega emigrantskega komiteja v Madžarski, pač pa se mu je dovolilo, da je na madžarski meji vršil službo financarja celih 12 mesecev, kjer je prepoznal marsikatero špijona, ki je prišel na naš teritorij z napačnimi dokumenti. Kmalu pa so ga zopet zaprli in zdaj je v ječi čakal na razpravo polna 3 leta. Senat je izrekel oprostitve, državno pravdnistvo pa je vložilo ničnostno pritožbo in Dobojčič bo moral še čakati.

— Napisi iz časov kneza Branimira. Nedavno so odkrili v kastelu Gomilica pri Splitu napise iz časov kneza Branimira. Hrvatski knez Branimir je živel v devetem stoletju. To je že tretji napis, ki so ga našli na tem kraju.

— Neprijeten konec ljubavnega sestanka. Pred par dnevi je vladalo v Banji Luki strahovito neurje, ki je zateklo mladega podnarednika in njegovo ljubico na sprehodu. Pred nevihto sta se zatekla v neko zapuščeno leseno utico, kjer se tudi od nevihte nista dala motiti. Toda slučaj je hotel, da je strela udarila baš v to utico. Lahko si predstavljamo presenečenje obeh brezbrzih zaljubljenec, ki sta pa kljub temu neprijetnemu dogodku ostala živa ter odnesla le lahke opekline na obrazih. Lahkoverne in pobožne ženske seveda vidijo v tem »prst božji«, ki je opomnil »zapeljivca« nedolžnosti in »ničvrednosti«, ki je mesto v cerkev šla na ljubavni sestanek.

— Nezgoda pri pogrebu. Čudna nezgoda se je pripetila te dni pri nekem katoliškem pogrebu v Sarajevu. Ko so spuščali rakev v jamo, so se potrgale vrvi. Rakev s mrtvecem je z velikim ropotom padla v jamo, pokrov se je odprl in mrtvec je padel iz rakeve. Pogrebci so bili vsi prestrašeni in lahko si mislimo, kako čustvo je navdajalo bližnje sorodnike.

— Psi požrl otroka. O tem nenavadnem slučaju poročajo listi iz Bitolje: Neka Zulufa, žena Stevana Saliceva, je znana kot lahkoživka in razvratnica. Nedavno je porodila možko dete, ki ji je seveda bilo velika ovira. Zato se ga je na zločinski in nečloveški način rešila. Utopila je že par tednov starega otroka v nekem starem sodn, v katerem se je zbirala deževnica ter pustila truplo v vodi. Smrad trohnečega trupla je kmalu privabil jato psov, ki so se med sabo trgali za »najboljše kose«. Razgrizli so celo telo ter se puleč za kosti priklstili pred občinsko sodišče, kjer so ljudje vsled nenavadnega obnašanja psov postali pozorni. Tako so prišli zločinu na sled. Nečloveška mati je bila kmalu v rokah pravice ter oddana sodišču. Ljudstvo je bilo tako razjarjeno, da je hotelo zločinko linčati.

— Obisk češkoslovaških kopališč. V češkoslovaški republiki je določeno 33% znižanje vožnje v drugem in tretjem razredu za inozemske obiskovalce državnih in drugih kopališč. Ugodnost velja za take obiskovalce, ki nameravajo ostati v kopališču vsaj deset dni. Karte se bodo izdajale brez kakih formalitet na obmejnih kolodvorih. Znižanje se dovoljuje na vseh državnih progah in na košički železnici. Vozne karte se morajo glasiti na gotov kopališki kraj, ni pa treba, da bi se potovalo tja in nazaj na eni in isti progi.

— Poljak zmagovalce na mednarodnih konjskih dirkah v Nizzi. Na med-

narodnih konjskih dirkah, ki so se te dni vršile v Nizzi, je dobil svetovno nagrado poljski polkovnik Rumel. Zmagovalec je imel močne konkurente med častniki italijanske in francoske armade, ki so dosedaj veljali za najboljše svetovne jahače.

— Policijski prefekt v Sofiji ustrelijen. Na sofjskega policijskega prefekta Karamfilova je bil v pondeljek popoldne izvršen atentat, ko se je sprehajal v bližini mesta. Atentator, nek Dodij Ivanov, je oddal nanj 5 strelcev ter je bil Karamfilov na mestu mrtve. Morilec je pobegnil.

— Atentat na grškega vojnega ministra. V pondeljek je grški vojni minister inspiciiral grške straže ob bolgarski meji. Ko je bil v bližini bolgarske meje, je bilo z bolgarske strani oddanih nanj več strelcev, ki pa so zgrešili cilj, pač pa je bil težko ranjen adjutant, ki je spremljal vojnega ministra. Dogodek bo imel diplomatske posledice.

— Nov Amundsenov poskus. Po poročilih iz Pise se bodo Amundsenovi aparat v najkrajšem času vzdignili k polumu. Amundsen sam jih bo pričakoval pri mestu Horten, v bližini Kristijanije. Dva aparata pod vodstvom poročnika Davidsona in poročnika Larsena se bosta vzdignila 16. maja; tretji pa 1. junija pod vodstvom Italijana Locatellija.

— Bolezen spanja. V Angliji se bolezen spanja vedno bolj širi, tako da je javnost že zelo vznemirjena. V zdravniških krogih se vrši diskusija o tem, kako bi zajezili to zagonetno epidemijo.

— Mraz v Berlinu. V Berlinu je zavlada v prvih majniških dneh tako hud mraz, da so morali zapreti vse šole, ki nimajo kuriva. Mrzel val, ki prihaja od severa, napovedujejo vremenski preroki tudi pri nas in je povsem verjetno, da bomo še občutili za slovo oster, zimski mraz.

— Povoljen uspeh pri podpisovanju akcij madžarske narodne banke. Dne 7. tm. je bilo končano podpisovanje akcij madžarske nacionalne banke. Uspeh podpisovanja je po dosedanjih informacijah tako povoljen, da se ne zdi potrebno podaljšati roka za podpisovanje.

— Deložirani mrtveci. Pri navadnih smrtnikih, ki niso najmanj večkratni hišni posestniki, deložacije dandanes niso bogzna kako nenavadne. Vendar pa o deložacijah mrtvih doslej še ni bilo slišati. Ta nenavadna usoda pa je nedavno zadela par mrtvecev na pokopališču madžarske vasi Mezökovcschaza. Neznani zlikovci so vlomili v grobnico neke plemiške rodbine ter ukradli več pločevinastih rakev, katere so v bližnjem mestecu prodali tamošnjemu pogrebniemu zavodu. Ta je dve rakvi kmalu na to prodal slučajno dvema bogatašema iz dotične vasi. Čez nekaj časa pa so opazili tatvino v plemiški grobnici. Preiskava je dognala, da počivata v dveh ukradenih rakvah že par tednov dva navadnejša smrtnika. Sorodniki teh dveh so užaljenim plemičem sicer ponujali odškodnino za rakeve, toda ti so trdovratno zahtevali rakeve nazaj. Preostajalo ni nič drugega, kot da so madžarske oblasti dva mrtveca uradno deložirale iz ukradenih rakev ter jih nato vrnilo oškodovancem.

— Ameriški priseljeniški zakon stopi v veljavo šele 1. marca 1925. Iz Washingtona poročajo: Konferenca odbora, na kateri so bili navzoči člani senata in reprezentantne zbornice, je sklenila staviti parlamentu predlog, da naj stopi priseljeniški zakon v veljavo 1. marca 1925.

— Emigrant zaradi »suhlega režima«. Te dni je izjavil najbogatejši banir v Sdahouju, Mr. Raymond Moore, da se bo izselil iz svoje države. Kot vzrok za svojo odločitev je navedel zakon, ki mu ne dopušča, da bi imel v svoji hiši potrebno količino alkoholnih pijač. Pred nedavno so tatovi ukradli Mr. Mooreju ne-

koliko godčkov »zabranjen« pijače, Mr. Moore, ki je tatvino prijavil, je vztrajal na tem, da se drzne kradljivca eksemplarično kaznuje. Zaradi te zahteve pa je bil sam kaznovan na 30 dni zapora. Zdaj je odsedel kazen ter se pripravlja, da odpotuje v zemljo, ki je bolj tolerantna.

— Turčija ukine tudi patrijarhate in rabinate. Mustafa Kemal paša je izjavil inozemskim zastopnikom tiska, da se namerava po ukinitvi kalifata ukiniti tudi grški in armenski patrijarhat ter veliki rabinat. Turška javnost teh religioznih institucij, ki bi na polju sodstva imele kake privilegije, ne more trpeti.

— Učenjak, ki preizkuša strupe na lastni ženi. V ameriškem mestu White Plainon se vrši te dni razprava zaradi čudnega zločina. Neki učenjak kemije, Baring, je obtožen, da je poskušal zastrupiti svojo soprogo s tem, da ji je dal napitke, zastrupljene z arzenikom, bacili tifusa in drugih smrtonosnih bolezni. Baring se brani pred sodiščem, da je počenjal to samo iz navdušenja za znanstveno preizkušanje strupov in bacilov. Ker poročena Baring nista žive la v prijaznih odnosih med seboj, se upravičeno sumi, da pomeni to »navdušenje« za znanost »poskus umora«.

— Mali vzrok pa velik učinek. V nekem tuniškem predmestju se je odigrala te dni strašna bitka, pri kateri je bila udeležena gotovo polovica mesta. Zabeleženo je več mrtvih, pa tudi ranjenih je mnogo. Vzrok tega »turnirja« je zelo neznaten. Nek vojak je odšel iz kavarne, pa ni mogel plačati dolga. Za njim je stekel natak — in takoj je nastala imponantna dirka. Stvarili sta se dve stranki, ki sta besno napadali druga drugo, zaključna točka programa pa je bilo demoliranje nekaterih židovskih kavarn in podjetij. Naposled je morala vojska zasesti vse važnejše točke v mestu, da vzdrži mir.

— Vseljevanje židov v Jeruzalem in Palestino. Kakor znano je bilo pred nedavnim izdano dovoljenje za vseljevanje delavcev v Jeruzalem. Po novi evidenci se opaža pridno izražljanje tega dovoljenja, ker se je zadnji teden priselilo v Jeruzalem 500 novih priseljencev in ekrog 1000 židovskih turistov.

— Slabost? Slabo spanje? Nervoznost? Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneh je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnat ali 1 špeciialna steklenica 24 din.; 36 dvojnatih ali 12 špeciialnih steklenic 214 din. in 10% doplatka razpošilja: lekarnar Eugen V. Feller, Stubica donja, Elzatršt. 201, Hrvatsko.

Dopisi.

Slovenska Bistrica. Pogreb umrlega predstojnika tukajšnjega okrajnega sodišča g. sodnega svetnika Ivana Pirnata je v nedeljo popoldne. Naj v miru počiva! — V nedeljo 11. tm. gostujejo v Slovenski Bistrici člani celjskega gledališča; predstavljali bodo v gledališki dvorani hotela »Beograd« šaloigro »Nioba«. Začetek ob 20. uri.

Sladki vrh. Delavstvo tukajšnje tovarne, organizirano v celoti v Samostojni strokovni delavski Uniji, je proslavilo prvi maj jako dobro. Vršil se je obhod od tovarne do Marije Snežne z godbo. Pri Janšniku je bilo zborovanje, nato pa lepa mirna zabava.

Sv. Andraž v Halozah. Naša pred leti ustanovljena napredna »Čitalnica« je prenovila gledališki oder, da si gotovi elementi skušajo društvo razdreti. Čast in hvala gre našemu poštovalnemu predsedniku g. S. in njegovim sodelavcem, ki stoje neomajno na braniku ter vrše priprave za novo gledališko igro. Pripravljamo se tudi za občinske volitve. Klerikalno-radičevska zveza dela proti nam, ima sestanke po nemškutarskih trgovinah. Bivši zagrizeni Nemci so sedaj naenkrat pristaši Radiča z dušo in telesom. Vodja teh sestankov je neki invalid-trafikan. Vsi ti ljudje delajo razdor, se vsak dan drugače politično baryajo. Danes so črni in radičevci obenem. — Končno želimo, naj bi se na naši pošti odpravila cenzura.

Iz Haloz. Dne 30. aprila je divjala v občini Velika Varnica okoli Sv. Avguština in Cvetlina silna nevihta, ki je segala daleč na Hrvaško do Vazdina. Med grozom in treskom se je vsula dvakrat gosta in precej debela toča, ki je napravila na neznanih pogankih vinske trte in na cvetočem sadnem drevju znatno škodo. Bregovi okoli Cvetlina so bili od toče pobeljeni kakor v zimskem času od snega. Dosedaj je vreme še vedno hladno. Kaj bo še le, ko vročina nastopi. Že lansko poletje je toča napravila v tem delu Haloz v smeri Žetale-Velika-Varnica-Sv. Barbara neprečlenljivo škodo, katere posledice se bodo posebno v letošnji jeseni vsled sedanjih ponovnih vremenskih neizgode zelo občutile tako, da bo ves trud in vsi obdelovalni stroški brezuspešni. Drugače kažejo vinske gorice v ostalem delu Haloz dosedaj dobro. Sadno drevje, katero je v najlepšem cvetju, kaže, da bo obilno sadja, ako se ne zaplodi sadni mrčes.

K. Iz Zavrča. Dne 27. aprila so stali pred sodnijo v Ptuj tukajšnji klerikalni steber in občinski odbornik Rudolf Jožef. Že večkrat predkaznovan, s svojim sinom Jožefom, ženo Marijo in s hčerka-ma, ki sta pri Marijini družbi, radi prestopka tatinskega paragrafa 460 ter so bili vsi obsojeni na 50 D globe oziroma 24 ur zapora. To priobčujemo za ugotovitev morale tukajšnjih klerikalnih hujšakcev. — Gospod kaplan je gotovo vesel takšnih eksponentov in Marijinih devic. Stebri se podirajo drug za drugim. Kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pade, kaj ne g. kaplan?

Iz Priekije. Članek »Tabora« o umoru Rusa blizu Ljutomerja je zadel v črno. O tem priča razsajanje »Straža«, ki ne zna sploh nič drugega, ko hujskati. Da so med našim ljudstvom surovine uvedeno večjem številu in da so nekaterim ravno Rusi na potu, kaže dogodek blizu Ormoža. Preteklo nedeljo je šel oficir Rus iz Pavlovca proti Ormožu, za njim pa 4 fantje, ki so neprestano zabavljali čez Ruse. Ker tega ni hotel slišati, ga je eden izmed junakov začel vlačiti za plašč, ga prijel končno za vrat, nakar ga je oficir udaril s palico. Ko je bežec padel, so tolkli po njem, dokler se ni osvobodil ter pobegnil. Naproti pa mu je prišla ženska ter mu podstavila nogo, da je zopet padel. Fantje so že izvlekli nože, ko spozna eden v Rusu oficirja. Takoj so dejali: ta mora plačati! ter zahtevali 1000 Din. Častnik se je z njimi pogodil za 150 D, nakar so ga gnali v Ormož po denar. Izplačal ga je, poslal pa tudi po orožnike, ki so četvorico roparjev prijeli. Zanimivo je, da je bilo v tem času mnogo ljudi na cesti, da pa se ni nihče zgražal nad početjem surovin. Je tudi ta surovost radi tega tu, ker je v Ormožu in Ptuj srbska komanda (kakor pravi »Straža« v svoji zadnji številki)? — Govoril sem z Ljutomerčanom o posurovelosti mladine in on je dejal, da »Straži« ni treba braniti Ljutomerčanov pred očitki »Tabora«, ker niso storili nikakšni Ljutomerčani, temveč iz občin, kjer gospodujejo sami klerikalni agitatorji in agitatorke.

Slovenska Bistrica. Zjutraj dne 8. tm. so našli tukajšnjega orožnika Gorjane v njegovi sobi mrtvega ležati na tleh. Pod njim je ležala njegova službena puška z nasajenim okrvaveljenim bajonetom; kakor se je pozneje ugotovilo, je bila puška izstreljena. Gorjane je imel vrat popolnoma prerezan in skozi njega strel, čigar kroglica se je zapčila v strop. Še dopoldne je na lice mesta pripela sodna komisija; podatki preiskave še niso znani. Vendar menda za sum nima nobene podlage. Gorjane, ki je prejšnji večer bil pozno v noč v vesel družbi in malo vinjen, je najbrže zvečer hotel razbasati svojo puško, pri čemur se mu je puška sprožila in ga je strel zadel v grlo; omahnil je nato na puško in se tako nesrečno nataknil na bajonet, da mu je ta prerezal vrat. — Tvrdočlin in Sprager, ki izvršujeta v mestu instalacijska dela, imata uslužbene samo nemške monterje, ki še vedno nočejo uvideti, da se ne nahajajo več v Windisch Feistritz, ampak v Slovenski Bistrici. Zadnji terek zvečer je nekaj teh fantkov javno na cesti pelo »Die Wacht am Rheine« in to ba je celo v družbi nekaterimi vojaki tukajšnje posadke. Upamo, da bo gospod komandant poskrbel, da se naši vojaki ne bodo več tako izpozabili, na spredaj imenovani dve tvrdki pa opozarjamo trgovsko in občinsko

bornico v Ljubljani, da si jih natanko ogleda, predno bo poročala ministrstvu za trgovino o izvršitvi njegove naredbi za zaščito domačih delavnihi sil.

Celjske vesti.

Komanda celjskega vojnega okroga razglasa, da se bo vršila dne 16. tm. ob 10. uri v starem okrož. sodišču ofertna licitacija za podiranje stare bolnišnice vojasnice na Ljubljanski cesti. Podjetniki morajo položiti pred licitacijo kavecijo, in sicer tuzemei 3000 in inozemci 6000 D.

Koroške vesti.

Kako postopajo nemški duhovniki na Koroškem pri Slovencih? O tem poroča »Koroški Slovenec« sledečo zanimivo štorijo: V Sp. Krčanjah so 6. aprila pri obč. volitvah volili koroško slovensko stranko, ker se je volitev dobro obnesla, je župnik hud na svoje farane. Vsako leto se je blagoslovilo velikonočno jagnje pri Železniku, letos pa nič, ker ima na »čuš« g. župnik takšno jezo, posebno zdaj. Ko so »Freie Stimmen« pisale, da pridejo Nemci (!) v Grebinj v cerkev, je radi tega vzel Slovencev sedeže v cerkvi. Slovencev v Grebinju nič. Umrlemu dolgoletnemu cerkvenemu ključarju v Grebinju, ki je tako skrbel za cerkev, se pri pogrebu ni privoščilo niti slovenske besede, niti enega slovenskega očca, naša kljub temu, da je vsa žlaht in vsi sosedi slovenski. Predobro si bomo zapomnili, da naš škof trpi take razmere proti izrečnim postavam kat. Cerkev, ki celo Indijancem privoščil, a ne samo privoščil, celo ukazuje, da se božja služba vrši v domačem jeziku. Kdo nosi v takih razmerah odgovornost, če mladina noče v cerkev, če pobira nauke po gostilnah in tako moralno propada?!

Guštanj. (Požar). Pri kmetu Travnekariju na Tolstem vrhu je v ponedeljek popoldne nastal požar in upepelil hlev in kašto. Škoda je ogromna, četudi so rešili živino. Ker je zavarovan kmet le nizko, si bo za zavarovalni znesek naba-vil komaj stroje, ki so uničeni. Požar je zakrivil 5letni rejnec, ki se je igral z vžigalicami na skednju.

Guštanj. Malgajev spomenik bo v nekaj dneh dograjen in sicer bo zidan iz pohorskega granita. »Kamnoseška industrijska družba« v Celju je poslala mesto domenenega peščenca granit in tako pripomogla, da bo spomenik mnogo lepši in trajnejši. Tako bo spomenik delal čast zgraditelju! Družbo toplo priporočamo naši slovenski javnosti! — Delo pri spomeniku vodi kamnoseški mojster, gospod Anton Orel iz Celja. — Kolikor bliže prihaja dograditev, tembolj se veča tudi skrb za svoto, katero bo spomenik stal. Rodoljubi, priskočite s prispevki Malgajevemu odboru na pomoč! 29. tm. pa naj se odzove čimveč Slovencev našemu klicu. Zbrane množice morajo z velikim številom pokazati našim mejašem, da smo si glede Koroške na jasnem in da nas drži v tem oziru ena misel in en cilj! Slavnost 29. tm. mora biti velika narodna manifestacija cele Slovenije in nesamo lokalna Malgajeva proslava, zato ta dan vse na mejo. Vozili bodo posebni vlaki in za udeležnike bo polovična vožnja. Ta dan tudi ne sme manjkati narodnih noš! k pestri sliki raznih krajev, naj se še pridružijo kot krona naše narodne dame v narodnih nošah. Nič ne sme biti prelepo in predrago za proslavo spomenika, ki bo naše potomce spominjal na dobo koroških bojev in na naše osvobojenje. Tu ob meji bo stal stoletja in kazal pot mi-slim in željam slovenskega ljudstva.

Kotlje. (Surovž). Rožan Alojzij, kmečki sin pri p. d. Gradišniku v Podgorju, je v pijanosti surovo pretepal svojo teto in ji pri tem tudi zlomil roko. Zalostno! To je posledica tega, ker so vsako nedeljo gostilne polne mladih fantov.

Primorske vesti.

Poprava vojne škode v Julijski krajini. »Edinost« poroča, da je odbor za popravo vojne škode v Julijski krajini v svoji seji 7. tm. sklenil med drugim: vzpostavitev župne cerkve v Vrtojbi, popravilo cerkve sv. Miklavža in zvoni-ka v Gabrijah, popravilo podružnice cerkve v Redipungliji in občinskega doma v Doberdolu.

Pregled delovanja Olepševalnega društva za Magdalensko predmestje.

Pred približno 20 leti so prosili prebivalci našega predmestja mestno občino in Olepševalno društvo, naj ne pozabijo mestni očetje na olepševanje in vzdrževanje desnega brega Drave. Ker je pa bila prošnja brezuspešna, so ustanovili posebno Olepševalno društvo za Magdalensko predmestje, katerega cilj naj bi bil odstranitev predmestnega vtisa. — Svoje delovanje je društvo pričelo s tem, da je nastal park na mestu Magdalenskoga pokopališča. Nato je društvo nasadilo več drevoredov in sicer: v Frankopanski ulici javor, v Popovičevi ulici akacijo, v Linhartovi ulici brest in po celi skoro 1 km dolgi Stritarjevi ulici tudi javor. Tudi nasada pri Dravski brvi in žel. prelazu v Frankopanski ulici sta šla iz žepa društva, nadaljno oskrbovanje se je pa prepustilo železnici, ker je zemljišče njena last. Nadalje je društvo poleg Drave od starega mosta do Po-brežja zgradilo lepo obrežno pot, katero so pa žalibog valovi Drave pri povodnji leta 1914 odnesli. Tudi pri otvoritvi novega državnega mostu leta 1913 je pokazalo društvo svojo agilnost s tem, da je nasadilo grmičje in postavilo klopi ob predmestju. Ko je del teh nasadov postal žrtev vojne, jih je društvo po vojni obnovilo. Spomladaj t. l. je bil v Radvanjski cesti nasajen drevored javorik in v Frankopanski ulici postavljene klopi. S tem je društvo dokazalo, da tudi kljub težki povojni dobi vstraja pri svojih ciljih — olepševanja Magdalenskega predmestja.

Delo stane ogromne svote, zato je sklenil odbor, da priredi 18. maja v krasnem gostilniškem vrtu gostilne F. Krajnc pd. Stanič v Radvanju majniško proslavo, katere čisti dobiček je namenjen vzdrževanju in razširjenju nasadov. Zato naj nihče ne izostane, da prispeva k olepšanju Magdalenskega predmestja.

Mariborske vesti.

Maribor, 9. maja 1924

m Koncert »Slovenskega kvarteta iz Ljubljane«, ki se vrši v sredo, 14. tm. ob 8. uri zvečer v veliki kazinski dvorani, obeta biti za našo koncertno publiko prvovrsten umetniški užitek. Ta vokalna enota, ki je po svojih koncertnih nastopih posebno v Ljubljani priznana od občinstva in strokovne glasb. kritike kot naše najboljšje kvartno združenje, razpolaga z izbornim glasovnim materijalom, izenačenim krasnim sozvočjem in se odlikuje po jasni vokalizaciji ter umetniški interpretaciji. Zanimivi spored, ki si ga je izbral kvartet za mariborski koncert, obsega izključno slovenske starejše in moderne skladbe (Foerster, Mirk, Miel, Prochazka, Dev, Savin, Adamič, Ravnik) ter tri Maroltove narodne. Opozarjamo naše občinstvo, posebno pevce, na ta zanimivi koncert. Vstopnice so v predprodaji pri Zlati Brišnik.

m II. koncert citraškega kluba. V petek zvečer je priredil Mariborski citraški klub v Narodnem gledališču svoj II. koncert, o katerem lahko trdimo, da je v vsakem oziru dobro uspel. Pod vodstvom g. Bäuerla je nastopilo 20 citrašev s spremljevanjem glasovirja, čela, vijole, vijoline in kitare. Posebno pozornost je vzbujal g. Bäuerle z vijolencitrami, dočim so najbolj ugajali komadi s čelom, na katerem je mojstersko igral g. Vesely. Klub komaj parmesecnemu obstoju je pokazal klub lep napredek in upamo, da bo pri prihodnjem nastopu opaziti še boljše enotnost, kakor tokrat. Prednašanje je bilo mestoma precej pomankljivo in razne finese, ki posebno karakterizirajo citrašno muziko, niso prišle do prave veljave. Tudi se pevski vložek ni zdel ravno umesten. Vsekakor pa je nudil koncert, ki je za naše razmere še skoraj nekaj čisto novega, posetnikom lep užitek in prirediteljem iskreno čestitamo. Strokovno oceno prepuščamo strokovnjakom.

m Ljudska univerza. V ponedeljek 12. maja ob 20. uri (8. uri zvečer) predava g. prof. I. Fava o Kantovi etiki. Predavanje je moralo na Kantovem večeru izostati in tvori izpopolnitev predavanj

g. Kukovec in dr. Dolanec. Predavatelj bo očrtal razvoj etičnega pojmovanja pred Kantom in bo nato podal najvažnejše etične misli iz Kantove etike. Predavanje bo poljudno in zanimivo.

m Löwy. Prejeli smo: »Straža«, ki bi pravzaprav naj bila narodna straža na severni meji, je pod sedanjim uredništvom očitno zgubila svoj idealen smoter iz oči, kajti ona zagovarja in brani danes vse, žide, Nemce in Madžare, samo da da duška proti lastnim bratom drugega prepričanja. Dne 5. tm. odgovarja na primer »Jutru« z izrazi kakor intrigant, prenapetež, falot, ker se isto zavzema za naše ljudi, ki so bili odpuščeni iz Jadranske banke pri tem, ko je ostal v službi žid Löwy, ki je Nemec, ne zna našega jezika in niti naš državljan ni. V Ljubljani je reducirana gospodična N. v obupu iz tretjega nadstropja skočila na cesto in se ubila, in okrog drugih 50 naših mož je brej službe in kruha, zdaj pa pride slovenska »Straža« in imenuje slovenski list falote, intrigante in prenapeteže, če naše ljudi zagovarja. Löwyju se še do danes ni zdelo potrebno, da prosi za jugoslovensko državljanstvo, še-le sedaj, ko stega redukcija roko po njegovi glavi, leta od Poncija do Pilata, da se ohrani v službi in pri kruhu. Imamo trdno prepričanje, da bodo naši uradi vnaprej naše ljudi šteli. Že svojih židov imamo preveč v državi in službah, kaj nam je še treba inozemcev in to v najboljših službah. Mišlimo, da je zadnji čas, da zgine tista doba, ko so naši ljudje gledali s strahom v kotu, da pade tudi za nje kakšna drob-tinica z naložene mize. Nenaravne reči se dogajajo. Katoliška »Straža« je postala advokat inozemskega žida nasproti naši mladini! Pa naj še kdo reče, da se ne gode več čudeži!

m Redno glavno cepljenje proti kozam. Obligatorično brezplačno cepljenje proti kozam za vse one prebivalce mesta Maribor, ki še niso bili cepljeni in so stari nad 6 mesecev, se vrši v času od 19. do 24. maja t. l. vsak dan od 9. do 12. ure na mestnem fizikatu (Rotovž) soba št. 7. Spored za poedine okraje je sledeči: I. okraj 19. maja, II. okraj 20. maja, III. okraj 21. maja, IV. okraj 22. maja, V. okraj 23. maja t. l.

m Porotno zasedanje pri mariborskem okrožnem sodišču prične dne 10. junija. Doslej so razpisani štirje slučaj in sicer: Elizabeta Medved, detomor; Lovrenc Kukovec, posilstvo; Štefan Hardek in Leopold Pagaraj, uboj. V preiskavi je še več slučajev, tako da bo porotno zasedanje obsegalo v vsem 10 do 12 slučajev.

m Umrli so v Mariboru v minulem tednu in sicer: dne 3. maja: Ivana Zupanc, 52 let, zasebnica, bolnica; Alojzija Zemljč, 65 let, zasebnica, bolnica; Vera Mencin, 5 mesecev, Kolodvorska ul. 3; dne 4. maja: Jure Hriberšek, 8 let, bolnica; Marija Hols, 65, trgovka, Langusova ulica 3; Marta Fiedler, 24 let, bolnica; dne 5. maja: Pavel Domadenik, 65 let, posestnik, bolnica; dne 6. maja: Maks Strasschil, 61 let, posestnik, Ob bregu 2; Adela Kotnik, žena sprevedni-ka, 60 let, Ob bregu 5; dne 7. majnika: Notburga Zacharias, 69 let, šolska se-stra, Strösmayerjeva ulica 15; Vinko Steinmetz, 54 let, zidar, Maistrova pl. 1; Josip Hare, bolnica in Beta Klampfer, 22 let, učiteljica, bolnica.

m Društvo »Bratstvo« priredi v soboto 10. tm. v gostilni Orovec vrtni tamburški koncert, na katerega se vabi vse članstvo. Podaljšana polietjska ura. 999

m Kavarna »Retovž«. Danes otvoritev lepega, prahuprostega vrta. Tu in ino-zemski časopisi vedno na razpolago. Iz-borne pijače, sladoled itd. Solidna po-strežba. 1004

m Kavarna »Mestni park«. Vsak večer svira marib. salonski orkester od 21. do 1. ure. Pri lepem vremenu tudi popoldne od 16. do 18. ure. 1019

m Novi tečaji za strojepisje, sloven-sko in nemško stenografijo ter knjigo-vodstvo (zasebni pouk) začnejo na zaseb-nem učilišču Ant. Rud. Legat v Maribo-ru dne 2. junija t. l. in trajajo štiri mese-ce. Vpisovanja in pojasnila v trgovini s pisalnimi stroji Ant. Rud. Legat, Ma-ribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

KARO-čevlji
Maribor, Koroška c. 19.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Sobota, 10. maja. »Čardaška kneginja« Ab. D.

Nedelja, 11. maja Čardaška kneginja.

»Čardaška kneginja«. V soboto 10. in nedeljo 11. maja se ponovno vpripori priljubljena Kalmanova opereta »Čardaška kneginja«, ki je dosegla pri vseh dosedanjih vpriporitvah sljajen uspeh v režijskem oz. igralskem kot muzikalnem oziru.

Hudožestveniki v mariborskem gledališču dne 17., 18. in 19. maja. Odlična umetniška družba hudožestvenega (umetniškega) gledališča v Moskvi dospe Mariboru po gostovanju iz Ljubljane. V Mariboru se bodo predstavili umetniki prvič dne 17. maja. Nastopili bodo dne 17. maja v Dostojevskega dramatičiji »Selo Stepančevsko«, dne 18. maja bodo igrali Dickensov »Življenjski boj« ter zadnji dan 19. maja A. P. Čehov »Češnjev vrta«. — Za vse tri večere so vstopnice še na razpolago pri gledališki blagajni (od 9. do 12. in od 15. do 17. ure, telefon 382). Da je zanimanje za svetovnoznane umetnike izredno, je razvidno iz tega, da so bile vstopnice za prvo gostovanje (ki se vrši 17. tm.) že pred dobrim tednom razprodane. Zato opozarjamo ceni. občinstvo, da si vstopnice čimprej nabavi.

Vsem, ki so rezervirali vstopnice za Hudožestvenike. Vsi, ki so rezervirali že vstopnice za Hudožestvenike, naj jih blagovolijo dvigniti pri gled. blagajni (od 9. do 12. in od 15. do 17. ure) najkasneje do torka, dne 13. tm., izven mariborčani pa do srede 14. tm.

Sokolstvo.

Odkritje Malgajevskega spomenika v Guštanju.

Povodom 5. obletnice osvoboditve Mežiške doline bo 29. maja tl. v Guštanju velika manifestacijska slovesnost. Ob tej priliki se bo odkril tudi spomenik v bojih za osvoboditev Koroške padlemu junaku Francetu Malgaju, ki je padel dne 6. maja 1919 tik Guštanj. Njegovo mrtvo truplo je prišlo v roke Nemcem. Odkrutili so ga na najostudnejši način ter ga nato opljuvanega in razmesarjenega pokopali na pokopališču v Guštanju. Manifestacija je zamišljena v velikem obsegu in bodo pri njej sodelovale vse narodne korporacije.

Koroško sokolsko okrožje priredi na čast slavnosti in v počastitev padlega brata ta dan v Guštanju svoj okrožni zlet. Na poziv starešinstva JSS sodelujejo pri tej slavnosti tudi celjska in mariborska župa. Odbor mariborskega sokolskega društva pozivlja radi tega svoje članstvo, da se udeleži te proslave v kroju v čim večjem številu. Vožnja po

M. Kovačič:

Jugosloveni ali SHS?

Glasno priča tudi Napoleonova Ilirija. O državniških zmognostih tega duševnega velikanu pač ni dvoma. In kaj je ustvaril l. 1809? Ne province »Kranjske« in province »Hrvatske«, nego (opirajoč se na napačno domnevo, da so antični Iliri predniki Jugoslovenov) province »Ilirsko«, ker so mu veljali »hrvatski« Dubrovničani in Kotorani za isto kakor »slovenski« Dolenjci in Gorenjci. On je tedaj dal politično-upravno obliko temu, kar je menil Vodnik, pojoc:

»Ilirsko me kliče
Latinje in Grek.
Slovensko mi pravio
domači vsi vprek.
Dobrovočan, Kotoran.
Primorje, Goreno,
Pokopjan po starim
se zove Sloveno.«

A naša trma noče priznati tega, kar je spoznal celo — tuje!

Če bi hotel doprinese vse v počtev prihajajoče dokaze iz politične zgodovine našega naroda v zadnjem in tekočem stoletju, bi moral ponoviti, kar prinaša brošura »Naš boj za lastno državo«, ki jo je založila Mariborska Sokolska župa.

Dokazi iz zemljepisa slonijo na neoporečnem dejstvu, da je človek podvržen

železnici bo polovična za članstvo, ki bo dobilo za to potrebne legitimacije v društveni pisarni v Nar. domu. Čas se bo še pravočasno naznanil. Da pa bo mogel odbor za odkritje spomenika pravočasno preskrbeti potrebno število žel. voz in event. posebni vlak, se pozivlja članstvo, da javi svojo udeležbo na zletu radi prijave odboru za Malgajev spomenik v društveni pisarni v sredo 7. maja ob 6. do 7. ure pop. in v nedeljo od pol 11. do pol 12. ure. Prijavi se vsakdo tudi lahko pisмено odboru sokol. društva do 11. tm.

Odbor sprejema do 15. tm. tudi še prijave za pokrajinski zlet v Sarajevu.

Članstvo se opozarja, da so društvene uradne ure vsako sredo od 18.—19. in vsako nedeljo od pol 11. do pol 12. ure v društveni sobi v Nar. domu. Takrat lahko vsakdo poravnava svojo članarino in dobi vse zaželenne informacije. Zdravo!

o 10-letnica razvitja prapora Mariborskega Sokola. Letos poteče 10 let, odkar je mariborski Sokol razvil svoj društveni prapor. Zgodilo se je to tik pred izbruhom svetovne vojne na Vidov dan 28. junija 1914 na sokolski slavnosti v Rušah. Takrat je starostoval našemu Sokolu prvobornik Slovencev na vročih mariborskih tleh, dr. Franjo Rosina, kumovala pa je zastavi njegova gospa soproga. To pomembno desetletnico proslavi mariborski Sokol z bakljado in podoknico, ki jo priredi na čast kumici gospe dr. Rosinovi na večer dne 31. maja, naslednji dan, v nedeljo dne 1. junija t. l. pa s slavnostnim občnim zborom, ki se bo vršil ob 11. uri v veliki dvorani Narodnega doma. Na tem občnem zboru, ki bo dostopen vsemu Sokolstvu naklonjenemu občinstvu, izpregovori brat dr. Rosina sam in nam vnovič razgrne sliko tistih mračnih, težkih dni, v katere je kmalu nato šnil prvi krvavi zubelj tlačnega Jugoslovanstva. Po slavnostnem občnem zboru se v prvih popoldanskih urah vrši obhod Sokolstva po mestu, nato pa javni nastop mariborskega Sokola, ki naj poda nazorno sliko napredka našega društva v vseh njegovih sestavnih delih počeni od dece pa do članstva. Pri tej priliki bo nastopila tudi vrsta bratov, ki so v junijevih dneh l. 1914 bili člani našega Sokola. Nastop se zaključí s poklonitvijo zastave kumici. Zvečer pa se vrši ljudska veselica. Kraj nastopa in veselice objavimo v bližnjih dneh. Udeležbo na naši desetletnici so nam najavili tudi že nekateri bratje Sokoli, ki so ob izbruhu svetovne vojne bili preganjani in zaprti v graških ječah. — Dne 31. maja in 1. junija si zopet brat-ski stisnemo roko ob spomin na tiste neizmerno težke dni, ko so komaj najbolj neupogljivi izmed nas upali v preobrat na boljše in se pripravljali na borbo zanj, vsi drugi pa smo klonečega duha in stienjenih src zrlí v temno bodočnost. Malo jih je, ki danes morejo dojmiti strašno germansko moro, ki je pred 10 leti davila in gnetla vso miselnost in duševnost Slovenstva na naši se-

geografskim okolščinam, pod katerimi živi. Posledica tega je zato, da je velika razlika med ljudmi, ki jih ločijo nepremagljive zemeljske ovire, n. pr. neprestopne gore, da pa si morajo biti po navi in značaju zelo podobni in sorodni ljudje, ki jih družijo naravne zvezne poti, n. pr. vode. Ako pogledamo na zemljevid naše države, pa opazimo, da tvori naša država s pokrajinami, ki nam jih je ugrabila tuja sila, zaokroženo zemljepisno celoto. Logično sledi iz tega, da tvori tudi prebivalstvo, bivajoče na tej celoti etnografsko celoto.

Večji del ozemlja naše države pripada, kakor je videti na prvi pogled, savskemu vodnemu sistemu. O njegovih stanovalecih ni treba trošiti besedi. Vprašati se je treba le, ali so morda ostali predeli ozemlja, kjer biva naš narod, od savskega obvodja ločeni po nepremagljivih zemeljskih ovirah. En sam pogled na zemljevid nas bo poučil o nasprotnem, kajti vse ostale predele, ki ne pripadajo savskemu sistemu, vežejo ž njim železnica. Dravski sistem južna železnica. Povardarje železnica, spajajoča Beograd ter Niš s Skopljem in Solunom preko Kumanovskih visov; obvodje Neretve železnica od Bosanskega Broda v Boko Kotorsko preko Ivan-planine; obvodje Crnega Drima in Ohridskega jezera pa s Povardarjem železnica med Skopljem in Ohridom preko Brijunika.

verni meji. Zato hočemo baš to desetletnico proslaviti tem pristroneje in upam, da se je z nami udeleži ves napredni Maribor. V našem listu bomo v prihodnjih dneh objavili tozadeven članek izpod peresa našega sokolskega borca brata dr. Ljudevita Pivka.

o Malgajevu slavnosti, tj. odkritja njegovega spomenika, ki se vrši na praznik Vnebohoda 29. tm. v Guštanju v Mežiški dolini, se mora udeležiti Sokolstvo v čim impozantnejšem številu, da proslavi dostojno spomin svojega brata, bivšega člana Sok. društva pri Sv. Juriju ob južni železnici. Da more odbor za odkritje spomenika izvršiti vse predpriprave, kakor event. priskrbiti posebni vlak, zasigurati prehrano itd., zato potrebuje do sobote, 10. tm. vsaj približno število udeležencev. Kdor izmed mariborskih Sokolov in sokolskih prijateljev namerava prisostvovati odkritju spomenika in se še za to ni javil nikjer drugod, naj se priklasi v naši društveni pisarni ob uradnih urah. Zdravo! — Odbor Sok. dr. v Mariboru.

o Načelstvo Kola jahačev poziva svoje izvršujoče člane, da odlej redno in točno posejajo vaje v jahanju, ker nastopi Kolo z dvema točkama o priliki slavnosti 10-letnice razvitja društvenega praporja, dne 1. junija tl. Prva vaja se vrši v nedeljo, 11. tm., ob 8. uri zjutraj. Bratje, pridite vsi in točno! Zdravo! — Načelstvo.

o Sokolsko društvo v Studencih priredi v soboto dne 17. maja ob 20. uri zvečer telovadno akademijo v prostorih Sokolskega doma v Studencih. Po akademiji prosta zabava in ples. — Prodaja vstopnic pri tiskarji A. Ellinger, Kralja Petra trg.

Orjuna.

Orjuna Studenci poziva svoje članstvo, da se v obilnem številu udeleži odkritja Malgajevskega spomenika v Guštanju dne 29. tm. Za članstvo v kroju je udeležba obvezna. Prijaviti se je v tajništvo ob navadnih uradnih urah.

Orjuna Studenci-Maribor. Članstvu se naznanja, da posluje tajništvo odlej vsak ponedeljek in vsako sredo in soboto od 19. ure naprej v Narodnem domu. Tam se dobe od tajnika vsa potrebna pojasnila, se sprejema priglasbe in dr., ne pa v času, ko je tajnik zaposlen v priv. službi tekom dneva. Zdravo!

Ekonomska Orjuna. Dospeli so prospekti in subskripcijski listi in se dobe istotako v tajništvu, kjer se obenem sprejema in odpošilja tudi denar. Nacionalisti, podpirajte lastno osrednjo gospodarsko združbo! Kdor podpiše delež, ne podpre le naše organizacije, ampak absolutno varno in plodonosno naloži svoj denar. Zdravo!

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

(Sicer pa je to spojeno tudi po Jadranskem morju s predeli črnogorskimi in dalmatinskimi.) In če je premagala omenjene ovire železnica, ki se ima boriti s tehničnimi težkočami, jih je tem lažje koračil človek s tovrnim konjem ali oslom. Še lažje pa peš sam. Ni tedaj vzroka, da bi morali v krajih izven savskega vodnega sistema najti kake druge narodnosti kakor v njem. (Tu jih tudi noben »avtonomist« ne išče, razen morda kedaj v šali kak navdušen Prek!) Hoteti razločevati pa tri »narode« v samem savskem obvodju vodi ad absurdum.

Tudi posamezne periode jugoslovenske literarne zgodovine pričajo o narodnem jedinstvu Srbov, Hrvatov in Slovencev. Treba se je spomniti le, da sta se nahajala med sodelavci Slovenca Primoža Trubarja. Hrvata Anton Dalmata in Stepan Konzul. In kaj je bil njihov namen? S pomočjo protestantskih knjig odpraviti turško nevarnost, ker so se prav dobro zavedali, da se skoro do Carigrada govori jezik Trubarjev oziroma Dalmatov in da napadalci v številnih turških havalih niso bili le Osmanli, nego po večini naši jugoslovenski sonarodnjaki muslimanske vere. Bodi namen njihov kakršenkoli, zahteva in značilno je dejstvo o zavesti jezikovne (in s tem narodnostne) pripadnosti, t. j. za nas narodnega edinstva pri kulturnih delavcih tedanjega časa. — Ali

Kultura in umetnost

x Rudolf Mikulič t. Iz Trsta poročajo, da je umrl bivši član mariborske drame g. Rudolf Mikulič. Pokojnik je vsem prijateljem naše Talije v dobrem spominu. Udeleževal se je zlasti pod Nučičem in si je pridobil mnogo simpatij zlasti kot karakterni igralec. Bolezen ga je menda napotila, da je zapustil oder sredi najlepšega razvoja. Mlad in življenjaželen je podlegel bolezni duševnih in ročnih prolektorcev: tuberkulozi. Bodi mu lahka zemlja ob sinji Adriji!

x Zvonček. Mladinskega mesečnika »Zvonček« je izšla 5. števec z mnogovrstno vsebino. Vsem starišem toplo priporočamo, da svojim malčkom naroče list v razvedrilo, zabavo in tudi šk. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

x Nov zgodovinski muzej v Pragi. Ker je veliko muzejsko poslopje v Pragi postalo pretesno, odkar se v mladi republiki tudi zgodovinsko delo razvija v novem tempu, je dobila komisija za regulacijo Prage mnenja, da naj pri izdelovanju načrtov za bodočo Prago z gotovostjo računa z novim velikim muzejskim poslopjem.

x Iz češkega gledališkega življenja. Drama praškega Nar. divadla je te dni gostovala v nemškem gledališču v Tepplitz-Schönaui. Vprizorila je Hilbertovo dramo Vina (Krivda). — Slovaško narodno gledališče v Bratislavi, ki se je pred kratkim vrnilo iz Španije, je objavljeno v Budimpešti, da ondi vprizori Smetanovo »Prodano nevesto« in Dvořakovo »Rusalko«. — Opera v Olomoucu bo dne 24. maja otvorila na Dunaju ciklus Smetanovih, Dvořakovih, Föesterovih in Kovačikovih oper. Sodelujejo tudi nekateri praški solisti. — V Košicah bo za prihodnjo sezono otvoreno novo češko gledališče. Za upravnika je bil imenovan dosedanj ravnatelj bratislavske drame Hurt. Iz repertoarja, ki ga je že sestavil, je videti, da se bo posebno oziral na dela slovanskih dramatikov.

x Ljubzen in sovraštvo. Spisal Rado Pavlič. Moja pot preko ovetočih in krvavih poljan. Slike iz svetovne vojne. Izdala in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. — Skrbno in z veliko marljivostjo sestavljena knjiga, ki je kakor namenoma izšla k desetletnici izbruha svetovne vojne, je razdeljena v dva dela in obsega 125 slik. Vsaka slika je sama zase zaokrožena celota, vendar pa le posamezni člen dolge verige. Delo je posvečeno Čehu Horaku, ki je bil pisatelj najboljši vojni tovariš, ki pa na žalost ni uočal velikega dne naše Svobode. Posvetilu sledi kazalo z naslovi posameznih slik, na koncu sta dodana alfabetična seznama osebnih in krajevnih imen, ki so omenjena v knjigi. Lepo delo krasi 33 izvornih fotografskih posnetkov. — Kot rdeča nit se vije skozi vse delo njegovo trpljenje in duševni boj v avstrijsko uniformo oblečenega jugoslovenske-

pomislimo, da je Hrvat Pavel Ritter-Vitezović napisal pesem čestitko in spomnilo Ivanu Vajkarti Valvasorju za njegovo »Slavo vojvodine Kranjske«, kjer so mu Iliri pojami, enakovredni za Slovence kakor Hrvate. — Nazor V. Vodnika je bil omenjen že gor. — Najznačilnejše pa je romantiško gibanje »ilirizma«, ki so mu početniki Ljudevit Gaj in njegovi sodobniki, med Srbohrvati njih večje število, med Slovenci najznamenitejši Stanko Vraz. Da je to gibanje zadelo pri Prešernu in Obelčarjih na odpor, je treba pravilno razumeti. Prešeren gotovo ni bil »avtonomist« po današnji veljavni besede, nego se ni pridružil »Ilirom« iz razloga, ker je poznal boljše politični položaj našega plemena, ki bi pod tedanjim režimom in sistemom z ilirizmom utrpelo le škodo, ki se je moralo marveč iz tedaj narod proti nemškemu in italijanskemu iz oportunističnih razlogov opredeliti kot narodu, ako je hotelo misliti na uspeh. Ob današnjih izprimenjenih prilikah vsi ti oportunistični razlogi odpadejo in vidimo sedaj sicer vse prave učence Prešernove gojiti njegovo dedščino do zvedno po želji avtonomašev, toda v smeri, kjer bleste »zarje Vidove«, Sicer pa moremo ugotoviti isto stremljenje tudi pri vmesnih členih Francetu Levstiku, Josipu Stritarju in kakor se vsi imenujejo. (Dalie sledi.)

ga častnika, ki mora v boj proti tistim, katerim ga vleče srce, in ki pričakuje rešitve iz suženjstva v propasti centralnih držav. Knjiga je slavošpev Srbije in njenim neustrašenim borcem, o katerih je pisatelj prepričan, da bodo s hrabrostjo, ki so jo priznavali celo Nemci, rešili zasluženo brate in združili vse jugoslovanske dežele pod belim orlom. Določeno je, rekli bi, visoka pesem v slavo našim vrlim bratom iz zelene Bosne in kršne Hercegovine, s kruto silo od srbskega telesa odsekanemu delu, ki so ga avstrijski trinogi z vsemi peklenjskimi cilami hoteli spraviti s sveta. Je pa tudi priznanje našim sotrpinom pod mačeho Avstrijo, našim Čehom, zlasti njihovim odličnim sinovom, ki so služili v bosanskih polkih.

Film.

Mestni kino. »Tajnost pustinje« Krasen film v 7 činih v glavni vlogi Harry Carey se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

Turistika in sport.

Planinci, pozor! Iz Ruš nam poročajo. Ker se v Lobniet na Pohorju plavi les, je hoja skozi šumik že prihodnje nedelje 11. in 18. tm. nevarna.

Mariborska koč. Najlepši pomladanski izlet na pike tri ure iz Maribora ali iz Hoč oddaljeno koč. Oskrbja prvovrstna. Snega ni več. Planinci in drugi, posejajte to najlepšo točko mariborske okolice. — SPD.

50-letni jubilej Hrvatskega planinskega društva. Hrvatsko planinsko društvo priredi o Binkošti izlet na Plitvička jezera. Pri tej priliki se bo tam proslavila 50-letnica društva s predavanjem o njegovem delovanju v minulih 50. letih.

ISSK »Maribor« : Sokol-Studenci. V nedeljo, dne 11. maja ob 14. uri popoldan predigra naraščaj SSK »Maribor« proti »Sokol« Studenci. Pričakuje se lepo igro našega naraščaja.

SK »Jadranc« : ISSK »Maribor«. Danes ob 16. uri nastopi proti našemu prvaku eno najmočnejših moštev Ljubljane. »Jadranc« zaznamuje v zadnjem času izvrstne uspehe, med katerimi omenjamo posebno prvenstveno tekmo z ljubljansko »Ilirijo«, katero »Ilirija« vkljub svoji letos izvanredni formi ni mogla pretvoriti v svojo zmago, nego se je morala zadovoljiti z neodločenim rezultatom 3:3. Ljubljanski gosti so v prvenstveni tabeli izvršeni takoj neposredno za »Ilirijo« ter sigurno ovladujejo ostala ljubljanska moštva, kakor SKK Hermes (porazen z 3:0), SK »Primorje« in druge. — Gosti predstavljajo zelo disciplinirano in tehnično uglašeno moštvo, katero bodo »Maribor« predvelo dokaj enakovredno, če ne celo popolnoma nadmočno igro ter se bodo »Maribor« gotovo znašel v zelo težki borbi. Tekmovanje pridobi posebno zanimanje, ker je poklicano, da pokaže, da ne stoji in pade reprezentativna moč ljubljanskega sporta z SK »Ilirijo«, temveč da imamo v sportni konkurenci z Ljubljano hude in resne tekmece-iskati tudi v ostalih prvorazrednih organizacijah, med katerimi posebno uspešno vodi ravno naš nedeljski gost SK »Jadranc«. — V predtekmi, ki se prične ob 15. uri, nastopa naraščaj ISSK »Maribor« prvič letos v javni tekmi. —

MO. Tekmo »Jadranc« : »Maribor« vodi g. Nemeč. Sportno nadzorstvo ima gosp. Höfer.

Klub kolesarjev »Perun« pozivlja vse svoje članstvo, da se sigurno udeležijo izvanrednega običnega zbora, ki se vrši v nedeljo dne 11. maja t. l. ob pol 9. uri dop. v restavracijskih prostorih Narodnega doma.

Kako naj se goji sport? Nek francoski učenjak je predložil francoski akademiji svoj referat o fizičnem vežbanju. Pogreška prejšnjih generacij je bila, da se niso bavili s sportom, pogreška današnje generacije pa leži v tem, da se vse sportne panoge pretiravajo. Pri fizičnem vežbanju je treba predvsem paziti na sistem, kajti sport upliva najbolj na srce in vene. Če n. pr. sportnik dirka (leti) 3000 metrov, se vrača njegova cirkulacija krvi v normalno stanje še le po 17. urah. Vsak

sportnik mora raditega, predvsem dobro poznati samoga sebe, svoje telo, svoj organizem, njega napake in pomanjkljivosti in vse njegove sportne vežbe se morajo po tem ravnati. Prava budalost je, ustvarjati iz nerazvitih dečkov in otrok šampijone! Kdor nima zdravega srca, najraje hodi peš, ali kdor ima razširjene vene, naj ne goji povrh še zimskega sporta. Sport se mora negovati, toda vsak sportnik mora prej sebe samega dobro spoznati. — Tako pravi francoski učenjak in mislimo, da ima popolnoma prav.

Obiave.

Š Dne 10. tm. se vabijo v Götzovo dvorano tudi vsi oni, katerim javni nasadi ne ugajajo, da opazujejo to ogromno množico metuljčkov ter njih veselo rajanje ter s tem pripomorejo, da bodo metuljčki že prihodnje leto našli naše nasade v pestrejših barvah in uživali izdatnejšo pašo.

Š Orkester Glasbene Matice ima svoje redne vaje vsak ponedeljek in četrtek točno ob 20. uri zvečer v društvenih prostorih. Programi za Šmetanovo proslavo se že vadi in se vsi člani pozivljajo, da posejajo vsako vajo, ker je že malo časa do koncerta.

Š Cerele français. Letošnji občni zbor, ki se je moral radi nepričakovanih zaprek odgoditi, se bo vršil v petek, dne 16. maja, ob osemnajstih in tri četrt, v drugem nadstropju moškega učiteljskega.

Š Hotel Halbwild. Danes v nedeljo priljubljeni jutranji in večerni koncert. Specialni sočni goljazi. Götzovo črno in marčno pivo. — Vsak četrtek večer koncert na vrtu. 1022

Darovi.

Za vestfalske Slovence je nabrala občina Studenci pri Mariboru 1037.75 D.

Za Jugoslovensko Matico je nabral g. naduč. Karbas v Sl. Bistrici, v veselji družbi 55 din.

Izpred sodišča.

»Podkupljena priča«.

Dne 26. januarja se je vršila pri okrožnem sodišču v Mariboru javna ustna razprava v pravni stvari Jožefa in Roze Senčar proti posestniku Antonu Stefanecu v Gornjih Ivanjcih. K tej razpravi je bil vabljen kot priča Jurij Šešarko, ki si je moral iti po pričino, katera mu je bila odmerjena, v pisarno dr. Skapina. Tam ga je Stefanec razžalil z besedami: »Tebe jaz nisem videl nikdar tam, ti si podkupljena priča.« Stefanec taji žalitev. Pred senatom je bil obsojen radi pregreška po § 104. srb. k. z. na 300 Din. denarne globe.

Tatvina v Špilju.

Dne 25. aprila je vdrl 24letni, v Gabernik, okraj Slovenska Bistrica pristojni delavec Franc Črepinko, ki je že 3krat radi tatvine predkaznovan, v hišo Andreja Fluher v Spielfeldu v Avstriji. Vlomilec se je posrečilo odnesti še skoraj novo moško obleko, klobuk, 2 srajci, 1 niklasto in 1 srebrno žepno uro in 1 srebrno verižico, 2 žepna noža, 6 kg svinjskega mesa, hleb kruha, 2 para čevljev, 23 viržlak, nahrbtnik in lovsko puško v skupni vrednosti 4700 Din. S plenom se je podal v Jugoslavijo. Tat pa ni imel sreče, ker ga je orožništvo v St. Ilju še isti dan zasačilo. Trdovratno je tajil, da bi ukradel pri njem najdene predmete, ko pa se je zglasil obkradeni na orožniški postaji v St. Ilju in spoznal svoje stvari, je Črepinko tatvino priznal. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe.

Za zlato uro — 6 mesecev v luknjo.

43-letni v Videm, okraj Brežice pristojen slikar Josip Pajtlar, ki je že 3krat radi tatvine predkaznovan, je prišel dne 14. aprila v dornavsko grajščino iskat dela. Sprejel ga je domači profesor Ivan Kristan. V trenutku, ko je profesor zapustil svojo sobo, in izostal ka-ke 3 minute ter ostal Pajtlar sam v sobi, je izginila iz predala nočne omarice zlata ura Rudolfa Pongrace, vredna 20.000 K. Ko so profesor Pongrac ter hišni sluga Franc Juvanc zapazili tatvino in iskali po uri, se je nahajal Pajtlar zunaj pred grajščino, tako, da je mogel o-

pazovati v sobo. Pongrac se je med tem ozrl enkrat skozi okno ter opazil Pajtlarja, ko je šel proti trti, kjer so potem orožniki uro našli. Iz tega sledi, da je Pajtlar uro ukradel in jo skril, da bi jo mogel pozneje neopaženo odnesti. — Okrožno sodišče ga je kljub tajenju obsojilo radi hudodelstva tatvine na 6 mesecev težke ječe.

Vlomilec in tat.

25letni, v Radoboj, okraj Krapina na Hrvaškem, pristojni delavec Alojz Tušek, ki je že 1krat radi hudodelstva tatvine predkaznovan, je delal meseca marca 1920 kakih osem dni pri posestniku Frančiški Weisenstein in stanoval v njeni viničariji v Paradižu, okraj Ptuj. Dne 13. marca 1920 je vlomil v viničarijo in pokradel svoji delodajalki posteljno pogrinjalo, nove črne hlače, ponošeno moško suknjo, usnja za 10 podplato in par moških čevljev v skupni vrednosti 3250 K. Ko je Weisensteinova dne 15. marca ugotovila tatvino, je Tušek skrivoma zginil in se ga takrat ni dalo izslediti. Tušek je nadalje osumljen, da je ukradel še neznanemu lastniku novi bel ženski sviter in moški površnik, katere stvari je dne 4. marca zastavil v zagrebški zastavljalnici za 120 Din. Končno je osumljen, da je dne 10. marca odnesel gostilničarju Mihaelu Kovačiču na Meljskem hribu zlato moško žepno uro z zlato verižico in Kovačičevi dekli Ivani Pajer pa 15 Din. gotovine. Ukradeno uro je Pušek pogudil dne 12. marca urarju Stojecu v Mariboru na prodaj. Stojec, ki je bil o tatvini že obveščen, je zapustil Tuška aretirati. Tušek taji vse mu očitane tatvine. Pravi, da sploh ni bil zaposlen pri Weisensteinovi, sviter in površnik pa, da je kupil leta 1919 v Beogradu, uro pa dne 11. marca od meznariga moža na glavnem kolodvoru v Mariboru. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Tatinska cigana.

19letna cigana Stefan Baranja v Krašci in Stefan Horvat v Pertocih, okraj Murska Sobota, sta v noči na 25. marca vdrla v klet posestnika Franca Forjančiča v Večeslavcih ter odnesla 18 kg suhega svinjskega mesa in 4 klobase. Julijan Forjančič, ki biva 1/4 ure od Franca Forjančiča, pa sta ukradla 2 vreči in žensko krilo. Horvat, ki mu očitane tatvine prizna, je bil obsojen na 3 mesece težke ječe, njegov tatinski tovariš Buranja pa je neznanega bivališča.

Fardamani žandar...

34letni delavec Jakob Kapun v Ritoznoj, okraj Slovenska Bistrica, je dne 8. marca razžalil službojočega orožnika Ferdinanda Gorjancu v Slov. Bistrici z besedami: Kaj imate opraviti z mojim bratom, on einruka, jaz sem bil prej vojak kakor Vi, z mojim bratom nimam prav nič opraviti, fardamani žandar, kaj boš Ti, meni so zakoni bolj znani kakor Tebi, ter grozil njemu in orožniku Zoršču, ki je prišel svojemu tovarišu na pomoč, da bosta švicala kri, če bosta prišla kedaj v Ritoznoj. Kapun, ki se izgovarja s pijanostjo, je bil obsojen radi pregreška po § 104. srb. k. z. na 14 dni zapore.

Učitelja žalila.

Posestnik Anton Oevirk v Tolstem vrhu, okraj Prevalje, ima pri sebi dva rejenca, ki še obiskujeta ljudsko šolo v Tolstem vrhu. Ker jih ni redno pošiljal v šolo, je bil radi tega ponovno opominjan in tudi kaznovan od šolske oblasti. Tekom februarja 1924 je fant Karl Pšenčnik zbolel in takrat je 23letna delavka Kristina Lačen v Tolstem vrhu brez vednosti Oevirka napisala na vodjo šole učitelja Petra Močnika skrajno žaljivo pismo, katero je temu izročila Oevirkova rejenka Urša Halner. V tem pismu mu očita, da on le Oevirka kaznuje, ker njegova šolarja ne prideta v šolo, drugih pa ne, ker znajo dobro govoriti in lagati, kakor jih on nauči. Lačen prizna dejanje in taji, da ni hotela učitelja žaliti. Obsojena je bila radi pregreška po § 104. srb. k. z. na 300 Din. denarne kazni, v slučaju neiztrljivosti na 14 dni zapore.

Orožnika je psoval.

53letni posestnik Peter Fährhrih na Muti, okraj Marenberg, je dne 26. febr. razžalil orožnika Franca Ozyatiča, ki ga

je zaslišaval in zahteval od njega osebnih podatke. Izrazil se je napram orožniku, »da orožniki iščejo po gostilnah prepire, da le Nemce hočejo uničiti Slovenec pa ne naznanijo.« Fährhrih ki mu očitano žalitev prizna, je bil pred okrožnim sodiščem obsojen radi pregreška po § 104. srb. k. z. na 300 Din. denarne globe. —

Tatinska kompanjona.

16letni posestniški sin Ignac Pal v Lipi, okraj Lendava, je ukradel v času od meseca decembra 1923 do meseca marca 1924 različnim posestnikom v Lipi 26 kokoši, 6 petelinov in 4 piščance v skupni vrednosti 6194 K. Ukradeno perutnino je prodal Stefanu Žaleku, trgovcu s perutnino, ki ga je k tatvinam prigovarjal. Pal prizna odkrito mu očitane tatvine, Žalek pa taji, da bi prvega nagovarjal k tatvinam, prizna le, da je od njega kupoval ukradeno perutnino. Obsojena sta bila oba radi hudodelstva tatvine in sicer Pal na 3, Žalek pa na 5 mesecev težke ječe.

Spomnite

se pri posebnih prilikah prostovoljne požarne brambe in nje rešilnega oddelka v Mariboru rešilni auto! z darovi za novi rešilni auto!

Izjava.

Zastopniki industrije, obrta in trgovine v Mariboru in okolici so priredili zadnja 3 leta razstave v Mariboru. Moralni uspeh je bil dovoljen. Manje povoljen je bil gromotni uspeh. Zlasti razstava leta 1922 je zaradi slabega vremena in velikih investicij zaključila z večjim primanjkljajem. Zastopniki zgoraj omenjenih gospodarskih krogov so prišli do prepričanja, da ne kaže v Mariboru prirediti vsako leto razstave. Na drugi strani je gospodarskim krogom naše slovenske domovine na tem ležeče, da se njih sile ne cepijo preveč, in da se naj napredovanje slovenske industrije, obrta in trgovine v celoti pokaže na velesejmu v Ljubljani, kjer so za to v večji meri na razpolaganje potrebne tehnične priprave.

Ti razlogi so bili odločilni za to, da so se zastopniki industrije, obrta in trgovine Maribora in okolice, mariborska skupina zveze industrije, trgovski gremij, Slovensko trgovsko društvo, Slovensko obrtno društvo in odbor zadnje razstave dogovorili s konzorcijem ljubljanskega velesejma v tem smislu, da se takom let 1924, 1925 in 1926 v Mariboru ne priredi nobena obrtno-industrijska razstava, ampak da gospodarski krogi mariborske pokrajine v tej dobi sodelujejo v prvi vrsti pri ljubljanskem velesejmu. Konzorcij ljubljanskega velesejma pa je zaradi tega s primerno svoto kril primanjkljaj mariborske razstave iz l. 1922.

Ker se v zadnjem času razširjajo vesti, da nameravajo nekateri mariborski obrtniki na svojo pest tudi leta 1924 v Mariboru prirediti razstavo, objavljamo, da nismo identični s tem odborom, ter da nimamo z istim nobenih stikov. To priobčujemo tudi radi tega, da bodo prizadeti gospodarski krogi o stvari ponuženi, in da ne bodo zabredli v nepotrebne stroške, ako se nova mariborska razstava ponesreči.

Maribor, 10. maja 1924.

Za Mariborsko krajevno skupino Zveze industrije: predsednik: dr. R. Pipuš; za Trgovski gremij, Maribor: preds. Vilko Weigl; za Slovensko trgovsko društvo Maribor: preds.: I. N. Šoštar; za Fran Novak; kot bivši predsednik Slovenskega obrtnega društva, Maribor, in bivši podpredsednik Industrijske obrtne izložbe mariborske iz leta 1923. — Alojzij Križnič, l. bivši preds. Industrijske obrtne vzorčne izložbe iz l. 1923. Bivši odborniki Industrijske obrtne vzorčne izložbe iz leta 1923: Miho Vahar, Ivan Kravos, J. Bureš, Franjo Horvat, J. Kvas, Herman Vidmar, Ferdo Pinter, Fran Čuček, Dragotin Roglič, J. Salič, prof. Viktor Cotič.

Gospodarski del.

Točenje pod vejo.

Od nekdanj imajo vinogradniki pravo točiti »pod vejo« vino lastnega pridelka in sicer na prosto prijavo glavarstvu za določeno število dni. Času vinske krize je ta pravica tem bolj pomembna. Naenkrat je mariborsko finančno ravnanstvo začelo na podlagi novega zakona o taksah, odnosno pravilnika zahtevati od točilec pod vejo, takso po tar. broj 62, ki v opombi 4. pravi: »Najnižjo teh taks plačajo oni vinogradniki, ki imajo dovoljenje za točenje vina lastnega proizvoda, ako razumna ne točijo nobene druge pijače«. V tem slučaju bi se jim odmerila po tar. br. za vsakega pol leta taksa 200 dinarjev. Če dejstvo samo, da se po tar. br. 62 plača taksa za vsakega pol leta, kaže, da je taksa naložena le stalnim točilem. V našem slučaju gre le za to, da se trpi točenje pod vejo nekaj dni. Ne gre za nikakovo obrt in tudi ne za stalno točenje, od kojega bi bilo vsakega pol leta plačati takso. Zahteva takse od vinogradnikov po tar. br. 62, je torej proti zakonu. — Mariborska finančna oblast pa gre še dalje in zahteva od vinogradnikov povrh še, da predlože uverenje o osebnih profesionalni sposobnosti za gostilničarsko obrt (osebno pravo, ki stane po tar. br. 63, takso 200 dinarjev, in ki jo podeljuje politične oblasti). Jasno je, da gre le za profesionalno točenje, torej za obrt, t. j. za trajno iskanje zaslužka od prodaje pijače. Kdor le za enkrat, če tudi morda več let zapored, prosi za licenco, da sme lastni izdelek nekaj dni prodajati »pod vejo« pač ni profesionalen točilec. Mariborska praksa je povzročila veliko razburjenje, radi česar je g. dr. Žerjav interveniral pri pristojnih uradih. Tej intervenciji se je pridružil tudi minister trgovine in industrije g. dr. Križman, češ, da vinogradnikov pač ni smatrati za obrtnike. G. generalni direktor posrednih davkov je obljubil, da bo zadevo povoljno uredil.

Vsekako se interesenti opozarjajo, da se pravočasno pritožijo, ako bi finančna oblast od njih zahtevala zgoraj navedene takse.

Češkoslovaška industrija v letu 1923.

Jugoslovanski Lloyd prinaša v svoji 16. številki pregled češkoslovaške industrije v letu 1923, iz katerega povzemamo sledeče podatke: Industrijska kriza, ki je vladala v drugi polovici l. 1922, je trajala tudi v začetku 1923 in je dosegla takrat svoj vrhunec. Zatem pa je prišel nenadoma preobrat. Razlog za popoljšanje industrije je iskati deloma v zunanji deloma v notranjih okolnostih. Položaj svetovnega tržišča v Ameriki je zelo ugoden. Ameriška industrija je dobro zaposlena in izkazuje dobro konjunkturo. Popoljšala pa se je tudi situacija v drugih evropskih državah. Na izboljšanje češkoslovaške industrije je vplivalo:

1. Ruhrska konjunktura. V sled krize češke železne industrije v ruhrskem področju, je dobila češkoslovaška industrija premoga, koksa in železa številna naročila iz inozemstva, predvsem iz Nemčije. Na veljavljenje drugih industrij je vplival ugodno zlasti padec nemške marke, ker je s tem okrepil sposobnost konkurence teh industrij. Vendar je bila ta konjunktura le prehodni pojav, ker čez Nemčijo za stabilizacijo svoje valute in bo s svojo dobro indu-

strijsko organizacijo postala opasen konkurent češkoslovaški industriji.

2. Dviganje vrednosti krone, ki se pripisuje predvsem znižanju produkcijskih stroškov in javnih davkov.

3. Izvoz in uvoz. V mesecu januarju leta 1923 je znašala vrednost uvoza 430.860.024 čK, v mesecu decembru 1.418.907.743 čK.

Vrednost izvoza v istem letu je znašala v januarju 776.194.949 čK, a v mesecu decembru že 1.718.051.992 čK. Uvoz žitnih izdelkov in mlinske produkcije se je zmanjšal, dočim je izvoz sladkorja, železne robe, premoga in koksa narastel.

4. Stabilizacija tečaja krone. Tečaj češkoslovaške krone se je v letu 1923 v razmerju napram dolarju stabiliziral. Industrija je zelo odobraval politiko stabilizacije od strani bančnih uradov.

5. Ureditve zunanje trgovine. Kar se tiče ureditve zunanje trgovine zastopa češkoslovaška industrija stališče, da se morajo konsolidirati gospodarske razmere z onimi državami, ki z njo konkurirajo v domačem tržišču. Velik napredek v tem smislu so pogodbe s Francijo in Italijo, s katerima so se reducirale manipulacijske pristojbine.

6. Izpopolnjen carinska tarifa. Nereseno je še predvsem vprašanje sistematične carinske tarife, vendar so se po edine carinske določbe izpopolnile. V tem pogledu je važna trgovinska pogodba z Italijo, ki prvič ustanavlja carino v zlatu. Leto 1923 je mejnik v trgovinski politiki Češkoslovaške, ker je v tem letu pristopila carinsko-tarifnim trgovskim pogodbam.

TRŽNE CENE.

g Novosadska blagovna borza 9. tm. Pšenica: baška, 79—80 kg. 20dostna defektna ponudba 325. Oves: baški, ponudba 270. Turščica: promptno, povpraševanje 2275, ponudba 230; za maj 235, 240, za junij-julij, ponudba 2425. Moka: »00«, banatska, ponudba 490. — Tendence nespremenjeno stanovitna. Promet majhen; znašal je skupno 62 vagonov, od tega 57 turščice, 1 moka, 15 pšenice in 25 ovs.

g Mariborski prašičji sejem 9. tm. Dogon 241 svinj, 1 ovca, 1 koza in dva kozlička. Povprečne cene: prasci, 5—6 tednov stari, komad po 150—250 D, 7—9 tednov po 275—400 D, 3—4 mesece po 625—700 D, 5—7 mesecev po 825—950 D, 8—10 mesecev po 1075—1200 D, 1 leto po 1450—1600 D. Mesne cene: kg žive teže 17,50—18,75 D, mrtve 20—25 D. Ovca 200 D, koza 200—250 D, kozlički 70—75 D komad. — Kljub dežju kupčija precej živahna. — Kupci so prišli iz ljubljanske oblasti in Dravske doline. Prodanih 183 komadov.

Gospodarske vesti.

g Napredovanje naše industrije. Po službenih podatkih je bilo v državi SHS v prošlem letu 1922 industrijskih podjetij, napram 7679 v letu 1922. Skoraj vsak dan napreduje naša industrija za novo podjetje.

g Stanje setev v Vojvodini. Po najnovejših vesteh iz različnih krajev Vojvodine, so izgledi na letošnjo žetev zelo povoljni. Posebno bogate so setve v gornjem Banatu in celi Bački ter lepo napredujejo. V južnem Banatu je deževje in poplava povzročila veliko škodo, ki bi se mogla naknaditi edino s tem, da kmetje poplavljenno zemljišče znova posejejo.

g Stanje Narodne banke 30. aprila.

Od zadnjega izkaza se je kovinska prodloga povečala za 42 milijona na 421 milijona Din. v zlatu. Eskont in lombard sta bila zmanjšana dalje za 313 milijona na 1376 milijonov Din. Bankne obveznosti in žiro pa so porasli za 131 milijonov na 526,9 milijona Din. Utluno meseca je povzročil porast obtoka bankovev za 30 milijonov na 5579,3 milijona dinarjev.

g Zagrebaški Zbor je bil 5. tm. zvečer zaključen. Obisk izkazuje napredek napram prejšnjemu. Računajo, da je bilo krog 1/4 milijona posetnikov. Izmed inozemcev je bilo največ Avstrijcev. — Materijalni uspeh pa je bil razmeroma slab.

g Hercegovci izvažajo vino. Iz Mostara javljajo, da je v zadnjem času uspelo tamošnjim vinskim trgovcem izvoziti znatno količino hercegovskih vin v Češkoslovaško po nastopnih cenah: belo, 13-odstotno 7,5 do 8 Din., črno iste jakosti 7 do 8 Din.

g Elektrifikacija trga Vojnika in okolice. V nedeljo, dne 4. tm. se je vršilo v Vojniku zanimivo zborovanje, na katerem se je razpravljalo o elektrifikaciji trga Vojnika in okolice. Zborovanje je vodil župan g. Julij Kovačič, v imenu Zadržne Zveze v Celju pa se ga je udeležil ravnatelj Lesničar. Obravnavala se je ustanovitev zadržne elektrarne, ki bo obsegala Novo cerkev (farno vas), Višnje vas, Ivenco, trg Vojnik in okolice, Arclin, Skofjo vas, Trnovlje in Ljubeno. Glavni vod bo dolg okrog 8 km. Ko bo ta projekt, na katerem prične te dni delati tvrdka Siemens, realiziran, bo oskrbljena cela dolina od Celja do Dobrne in Vitanja z električnim tokom. Dobrna in Vitanje že imata električni tok. Elektrifikacija mariborske oblasti prav razveseljivo napreduje.

g Dodelitev skladiščnih prostorov na Delti in Brajdici. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani opozarja vse importerje in eksporterje, ki reflektirajo na skladiščne prostore na Delti in Brajdici, da vložijo kolkovano prošnjo za dodelitev prostora direktno na Ministrstvo saobračaja z navedbo vseh podatkov o obstoju in poslovnem obsegu tvrdke ter v izmeri prostora, ki ga želijo vzeti za svoje skladišče v najem. Ker je v kratkem pričakovati, da se uredi vprašanje železniških tarif in paroplovnih zvez za promet preko Sušaka, je v interesu slovenske uvozne in izvozne trgovine, da se zagotovi našemu prometu odgovarjajoči delež v domači luki. Dosedaj pa je bila vložena iz Slovenije samo ena prošnja.

g Posetnikom severnega Primorja. Kdor namerava posetiti naše severno Primorje, naj se obrne prej na klub »Kraljevice« v Zagrebu (Produljeni Pejačevićev trg br. 15-a), kjer dobi brezplačno vse potrebne informacije.

g Sadjarsko in vrtnarsko društvo, podružnica Mozirje. Kakor smo že sporočili, se vrši dne 11. maja t. l. prihodnja, prvi sadjarski in vrtnarski shod v Mozirju točno ob 1/3 uri popoldne na prijaznem hričku na Breah, na posestvu ljubljanskega škofa. Govorijo strokovnjaki o drevesnicah, vzgoji sadnih dreves, o škodljivcih ter boleznih sadnih dreves, kakšne vrste je saditi, o sadnih vrstah, spravljanju in prodaji sadja, ter napravi sadjevea in o razvoju sadjarstva v Savinjski dolini. Po shodu je koncert ter tovariški sestanek v »Hotelu Goltniki. Svira mariborska godba »Drava« ter sodeluje več pevskih dru-

štev, med temi korporativno Dramatično društvo »Zalec. Čisti dobiček je namenjen za ustanovitev drevesnice za naš okraj.

g Društveno putovanje v Švicarsko. Društveno putovanje, koje priredjuje švicarski konzulat dne 22. maja, održal će se pošto se je prijavio dovoljan broj učesnika. Oni učesnici, koji još nijesu Konzulatu priposlali putnice i doznačili novac a prijavili su se, neka to odmah učine, jer su putnice i novac konzulatu iz tehničkih razloga (zbog kolektivnog vizuma i nabave valute na temelju kolektivnog vizuma) neophodno odmah potrebni. Osim toga stavlja se do znanje, da se još primaju prijave za put najkasnije do uključno dne 15. maja izravno kod konzulata.

g Stanje hranilnihi vlog. Finančna delegacija objavlja uradno, da izide »Iz-kaz o stanju hranilnihi vlog (po knjižicah in v tekočih računih) pri regulativnih hranilnicah v Sloveniji za I. četrtletje 1924« v eni prihodnjih štev. Uradnega lista.

Dobave.

g Dobava kolesnih obrocev. Direkcija državnih železnice v Ljubljani razpisuje ofertalno licitacijo na dan 26. maja 1924 za dobavo 108 komadov kolesnih obrocev. Pogoji se nahajajo v vpogled pri ekonomskem odelenju Direkcije državnih železnice v Ljubljani. Gospodarska cesta (nasproti Velesejma) vsak delavni dan od 10. do 12. ure.

g Prodaja ročnih karbidnih svetilk. Direkcija Drž. žel. Ljubljana ima na prodaj 1099 ročnih karbidnih svetilk, ki so še ne rabljene in v dobrem stanju. — Vzorec se nahaja na ogled med uradnimi urami pri ekonomskem odelenju v poslojpu bivšega inspektorata d. z. nasproti velesejma in v mar. skladišču d. z. Maribor. Ponudbo je predložiti najkasneje do 25. maja 1924 ekonomskemu odelenju v zaprti knjevi z oznako: »Ponudba K štev. 893-III-24«.

Poslano.*

Z ozirom na »Poslano« tvrdke. Ant. Rud. Legat z dne 7. tm. objavlja podpisano tvrdko, da se odpoveduje vsakemu daljnjemu časopisnemu prepisu ter da je izročila zadevo sodišču.

IVAN LEGAT.

prva specialna popravljalnica pisarniških strojev.
Maribor, tačas Vrazova ulica 4.
od 15. majnika t. l.
Vetrinjska ulica 30. kavarna »Gart.
Tel. 431.

*) Za vsebino uradništvo ne prevzame odgovornosti.

Maser za rezanje kurjih oces se sprejme.

Ponudbe na upravo kopališča v hotelu »SLON« Ljubljana 1024

Pozor obrtniki!

Parni kotel ležeci za nizki pritisk in parni stroj 45 HP prav dobro ohranjena se po nizki ceni prodasta. Obrnite se na upravo kopališča v hotelu »Slon«, Ljubljana. 1270

POPRAVILA IN SNAZENJA PISALNIH STROJEV, ANT. RUD. LEGAT, MARIBOR, SLOVENSKA ULICA 7, TELEFON 100.

Stara pesem

izkopana iz 3-tisočletnega groba egiptovskega kralja.

Opeko kdor dobro hoče dobiti, ta v Baču jo mora zdaj naročiti. Streho trežno kdor hoče napraviti, opeko iz Bača mora nabaviti. Denar si prihrani, srečo privabi, blago »Opekarne v Baču« kdor rabi. To pesmico danes vsak mora znati, to šolarčku skrbna pravi že mati.

ČEBULA

nova egiptovska po jako nizki ceni.
Olje namizno fino D. 29.—1.
Olje olivno dalm. 32.—1.
Olje bučno dom. 24.—1.
Pristni vinski kis 5.—1.
Čebulo se razpošilja vsako množino tudi po železnici
Vinko Hmelak i drug
pri stare m Tomažu
Maribor, Slomškov trg 6. 1015.

Pozor kavarnarji in društva

BILJAR
znanka Seifert v dobrem stanju se ceno proda, Kavarna »SLON« v Ljubljani.

V nedeljo dne 11. majnika v gostilni

„MESTO TRST“

se vrši 1013

koncerti salonske godbe

Državni nameščenci, pozor!

Za izdelavo vsakovrstne obleke se Vam priporoča najtopleje

J. Šušterič, krojač
Glavni trg štev. 17.

Fino in trežno delo! Najnižje cene!

Prepričajte se!

1021

Podpirajte slovenske tvrdke!

Mala oznanila.

Pohišstvo

Istnih izdelkov za spalne in jedilne sobe najceneje v zalogi Sereer in drug, Maribor, Vetrinjska ulica števil. 2. 106

IVAN LEGAT, 1. specialna popravilnica za pisalne, računske, kopirne stroje ter druge pisarniške stroje. Najboljši barvni traki ter ogleni papir itd. Čuvajte Vaše pisalne stroje ter obrniti se samo na izkušenega strokovnjaka **IVAN LEGAT**, tačas Vrazova ulica 4, od 15. maja Vetrinjska ulica 30, kavarna Žigart, telefon 484, ustanovljeno 1919. 982 7-3

Kupim posestvo, ne preveliko blizu Maribora. Posredovalci izključeni. Ponudba pod „Lepo posestvo“ na upravo „Tabora“. 990

Menjam stanovanje obstoječe iz velike sebo, kuhinje, vrtom blizu Glavnega kolodvora za manjše. Ponudbe pod „št. 1001“ na upravo lista. 1001

Mizarskega vajenca sprejme mizarstvo Vetrinjska ulica 8. 1012 5-1

Lokal za obrt, delavnico ali skladišče v Dravski ulici 10 se odda. Pojasnila istotam I. nadstropje, vrata II. 1010 4-1

Hiša, enonadstropno visoka, z lepim vrtom, v Mariboru, Magdalensko predmestje, je na prodaj. Posredovalci izključeni. Ponudbe pod „Hiša št. 82“ na upravo „Tabora“. 1014

Lepo posestvo na Rozjaku pri Zgornji Sv. Kungoti pol ure od okrajne ceste, 9 oralev, 3 orale smrekovega in bukevca gozda za posekat, 3 orale sadenosti, drugo njive in travniki. Hiša in gospodarske poslopje v dobrem stanju je z vsem inventarjem ceno na predaj. Vpraša se iz uljudnosti pri g. Božiču, gostilničarju v Mariboru, Tattenbahova ulica 1101

Moderno in higijensko urejeni brivski salon Fr. Novak, Aleksandrova cesta 22, se cenj, občinstvu priporoča, prvovrstna postrežba, gg. gostom in abonentom na razpolago predalnik za lastne brivne orodje. Uradnik in poduradnik v predplačilu pošt. 2622 50-45

Trgovska hiša v Mariboru na zelo ugodnem prostoru na prodaj. Pojasnila pri upravitelju A. Skasa, Maribor, Krekova ulica 16 in pri lastniku Robert Stöhr, St. Polten, Schießstättpromenade 3, Österreich. 670 10-4

Amaterji! Sveže foto-potrebščine prvovrstnih znamk V. Vlašič, Maribor, Gosposka ulica št. 23. 818 10-6

Zelenjadne sadike kakor zgodnji karfiol, zelje, ohrovt, kolerabe, paradižniki i. t. d. se dobijo vsak čas pri vrtnarstvu IV. JEMEC, Razlagova ulica št. 11. 867 10-5

Plišast divan, moderna pisalna miza, (Herrenzimmer), gugalni stol, spalnica črešnjav les, jedilnica, madraca, preproge, klubbarnitura, ure, električne svetiljke, postelje, omare, moderni zastorji, kuhinjska posoda iz medu in bakra na prodaj. Vpraša se: Rotovski trg št. 8, I. nadstropje, levo. 1002 2-1

Otroški voziček la Brenabor, za sedeti in ležati, zložitljiv, malo rabljen, prodam po ceni Meljske ceste 9, II. nadstropje. 1000 2-1

Kolje cepano, žagano, okroglo in 2 metersko prodaja po najnižjih cenah tvrtka Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 988 5-1

Brivskega pomočnika boljšega delavca sprejme takoj ali po dogovoru Fran Novak, Maribor. 995 2-1

Prodam metorno kolo NSU, 3 HP; dobre ohranjenosti po nizki ceni. Vprašati: Maribor, Aleksandrova cesta števil. 55. 981 7-6

Vila v parku z lepim velim vrtom radi selitve na prodaj. Kupcu stanovanje 4 sob s pritlikinami takoj na razpolago. Prešernova ulica 27. 966 4-4

Zamenja se lepo stanovanje (5 sob, kuhinja, kopalnica in predsoba ter ostale pritlikline) v sredini mesta tik Glavnega trga za vsaj enako veliko v bližini parka, z vsaj nekaj vrta. Ponudbe pod „Zamena“ na upravo „Tabora“. 1020

BERSON

gumijeve pete in podplate

Vam mora Vaš čevljar pribiti na Vaše čevlje, ker s tem si ne samo, da si prihranite denar, si očuvate tudi noge in obuvalo. 706

NAZNANILO

slavnemu občinstvu, da sem s 1. majem t. l. prevzel gostilno pri vodovodu poprej „Roth“ od g. Vollmajerja.

Dalje bom vodil gostilno pod imenom „Gostilna pri vodovodu“. Skrbel bom za prvovrstna vina ter vedno sveže Götz-ovo pivo, kakor tudi vedno za mrzla in topla jedila. Društvom so vedno na razpolago moji lokali, salon, vrt itd. brezplačno.

Krasen, senčnat vrt. Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojni obisk.

I. I. SKOF

Gostilna pri vodovodu, Tržaška cesta. 1007

Vinotoč

„Marijin dvor“ za Kalvarijo zopet odprt.

„Divji lovec“ 1894-1900

Iskrena hvala. — Zeleč svidenja. 1020

POPRAVILA

pisalnih, računskih, kopirnih strojev ter drugih pisarniških strojev. Rebutiranje pisalnih strojev vseh sistemov. — Velika zaloga nadomestnih delov računskih strojev pri ter potrebščin. **JAMSTVO** generalnih popravil.

Telefon **IVAN LEGAT** Telefon 434 434 specialist za pisarniške stroje ter potrebščine

Maribor, tačas Vrazova ulica št. 4, od 15. majnika t. l. Vetrinjska ulica 30, kavarna Žigart

SVARILLO

Govori se, da sem L. 1923 na mariborski razstavi razstavljeno blago kupila na Dunaju, kar pa ni resnica. Resnica pa je, da so se vsi razstavljeni predmeti izdelali v moji delavnici, za kar imam priče na razpolago. V stanu sem sama izdelati, rad tega ne potrebujem tujih izdelkov, da jih razstavljam. USOJAM si sl. občinstvu javiti, da sprejemam v izvršitev vsakovrstno perilo za gospode in dame kakor tudi zavese, ažuriranje, tamburiranje, vezenje, kvačkanje, predtiskanje in stiskanje monogramov od Din 0:50, tamb. od Din 1:50 dalje. Jamčim za solidno in hitro delo. — Cene nizke. 1006

Josipina Letonja, Maribor Aleksandrova c. 23 Vhod skozi dvorišče, I. nadst. 1006

Prepričajte

se, da je najboljša zobna krema

„ITO“

ki se povsod dobi

BRZOVAR

in POTAPLJALNIK

patenti p. HEUREKA

dasta v momentu vrelo vročo ali mlačno vodo. Dobivajo se pri lastniku M. Nerat, Slovenska ul. 12 kjer se vidijo tudi vsi aparati v funkciji. 90-13 356

Dobro vpeljana jugoslovanska kemična tovarna išče za Maribor in okolico agilnega

ZASTOPNIKA

Samo gospodje s prama referencami naj stavijo svoje ponudbe pod „št. 1003“. 2-1

Splošna stavbena družba Maribor

VABILO

k

tretjemu rednemu občnemu zboru

dne 30. maja 1924 predpoldan ob 10. uri v pisarniških prostorih družbe, Maribor, Aleksandr. c. 12.

S P O R E D :

(dodatno k razglasitvi od 6. maja 1924).

1. Poslovno poročilo, odobritev letnega računa za leto 1923, poročilo nadzorništva, nadalje sklepanje o predlogih glede uporabe čistega dobička.
2. Nove volitve v upravni in nadzorni svet.
3. Povišanje delniške glavnice na 12 milijonov dinarjev.
4. Sprememba statuta glede § 5 in § 3 glasom določil § 29 f.
5. Slučajnosti.

P. n. člani se vabijo, da položijo svoje delnice v smislu statuta najmanj 8 dni pred sejo pri Jadranski banki Ljubljana, Ljubljanski kreditni banki Ljubljana, Zadrugi Gospodarski banki Ljubljana ali pri njih podružnicah, nadalje pri Prvi hrvatski štedionici Zagreb, oziroma pri Zemaljski banki v Beogradu.

Podpisani obžalujem, da sem neresnično dolžil prejšnjega oskrbnika škofijskih posestev gospoda Alojza Lešnika, da je na škodo posestev obogatel ter se mu zahvaljujem za odpust kazni.

Paulinič Vincenc.

1009

Lovro Baš

notar

dne 7. maja 1924 ob pol 22. uri v 75. letu po kratki bolezni izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb se vrši v soboto, dne 10. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti, Aškerčeva ulica 4.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

CELJE, dne 9. maja 1924.

Meta Baš

Alma Mulej

Kamila Mohorič

hčere.

Vsi vnuki in vnukinje.

Dr. Ivan Mohorič

vseuč. docent in sod. svetnik,

Dr. Anton Mulej,

sod. svet. v pok. — odvetnik,

zeta.

1018

Brez posebnega obvestila.

Nepozabinaročnino!

Pristopajte k Sokolski Matici!

Ugodno kupite

kravate, srajce, klobuke, čepice, robce, nogavice, palice, in parfumerijo v modni trgovini

B. Veselnovič & Ko.

Maribor, Gosposka ulica 26

= Najlepše novosti =

128

Sandale

(z dvojnimi podplatoma)

Majice, perilo, palice, dežnike, plašče i. t. d.

nudi po konkurenčni ceni

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg št. 2.

2165

VABILO

na

V. REDNI OBČNI ZBOR

Mariborske tiskarne d. d. v Mariboru

kateri se vrši

dne 15. maja 1924, ob 11. uri dopoldne v prostorih tiskarne, Maribor, Jurčičeva ulica št. 4.

DNEVNI RED:

1. poročilo ravnateljstva in eksekutive,
2. odobritev letnega računa, razdelitev čistega dobička in absolutorij upravnemu svetu,
3. volitev upravnih svetnikov,
4. volitve nadzorstva,
5. sklepanje o eventualnih pravočasno predloženih predlogih.

Maribor, dne 23. aprila 1924.

MARIBORSKA TISKARNA D. D. MARIBOR

H. Pogačnik l. r.

dr. Lipold l. r.

Glasovalno pravico na obnem zboru imajo oni delničarji, ki najkasneje 3 dni pred obnim zborom založijo delnice, katere tvorijo podlago za njihovo glasovalno pravico, pri tiskarni ali Slovenski banki d. d. podružnica Maribor.

Vsakih 10 delnic daje pravico za en glas. Glasovalno pravico na obnem zboru lahko vsak delničar izvršuje osebno ali pa po pooblaščenca. Pooblaščenec je lahko tudi oseba, ki ni delničar družbe.

* 3-2

Pozor! AUTO Pozor!

Oglejte si našo izložbo Maribor, Aleksandrova cesta 19,

kjer so stalno razstavljeni novi in stari avtomobili svetovnih znamk. Istotam so na prodaj tudi motorna kolesa, radioaparati, pisalni stroji i. t. d. Teoretičen in praktičen pouk v vožnji z avtomobili.

Izvoženi, toda dobro ohranjeni avtomobili se prevzamejo v komisijonelno prodajo. Strogo rečna, solidna in točna postrežba.

A. STOINSCHEGG, R. PELIKAN

Maribor Aleksandrova cesta 19

976

Urška, al' že veš

da jo dobil

A. VICEL, MARIBOR

Glavni trg št. 5

emaširano težko posodo znamke „Goliath“ in lažje vrste, češko-slovaškega proizvoda, pločvina, nasto in lito posodo, parcelanasto, kremeninasto in stekleno robo najboljše vrste. Vse kupuje pri njem; zato hiti, da ne zamudi. 40-4

Leseno pohištvo

Železno pohištvo

Tapetn. pohištvo

Pisarn. pohištvo

Posteljno oprava

Preproge

Zavese

Blago za pohištvo

Posteljno perje

po izvanredno nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gosposka ulica št. 20 (Prešernova hiša)

Svobodno ogled Ceniti brezplačno!

iv. Kravos, Maribor

Aleksandrova 13 Telefon 297 Siemškov trg 6

Unjate torbice in kovčke za potovanje v vseh veličinah kakor tudi spalne in damske torbice, listnice, tobačnice itd. Nahrbtniki za šolarje, planince itd. Usnjate gamaše. Ovrtniki, nagobniki, bič in vrvice za pse, gobe, kože in ščetke za kočije prati. Dežne ponjave (plante) za vozove in konje v vseh velikostih. Razni okovi za konjske opreme v nikelnu, medij, poniklovano ali črno lakovano. Gornji jermeni iz la usnja, kakor tudi šivalni in vezalni jermeni.

Vsa v jermenar., sediar. in torbarsko stroko spadajoča popravila se sprejmejo in po možnosti hitro izvršijo.

715

Vinogradniki!

Modra galica (Kupfervitriol) najboljša se dobi po najnižji dnevni ceni pri

Anton Tonejc, trgovina z umetnim gnojem in kemikalijami Maribor, Aleksandrova c. 35

Ponikla, medene prevlake

za posamezne dele avtomobilov, koles, otroških vozikov, svetilnikov, šivalnih strojev itd. izvrši

tovarna kovinskih izdelkov

NEDOGG,

930

Maribor, Frankopanova ulica 10.

Solidno delo! Najzmernejše cene! Mehaniki in kolarji specialne cene!

iv. Kovačič, Maribor

Koroška cesta št. 10 — Nasproti Cirilove tiskarne TRGOVINA STEKLA IN PORCELANA STEKLARSKA DELAVNICA

Velika zaloga stekla, porcelana, šipe za okna, ogledala, vsakovrstne posode, svetilke itd. — Vse po najnižji ceni.

Točna in solidna postrežba Poskusite in prepričajte se

Edina slovenska tvrdka te stroke v Mariboru

Opekarna v Lajtersbergu pri Mariboru

odde promptno in po ceni solidnim kupcem večjo množino zidne opeke, piberjevih repov, sirešne zarezne opeke, dvorezne strešne opeke prve in druge kakovosti. — Jako ugodna odplačila po dogovoru.

625

BEOGRAD

POENKAREOVA ULICA BR. 10 TELEFON 23-90

Brzjavlj: GANZ

JUGOSLAVENSKO

GANZ

DIONIČKO DRUŠTVO

GLAVNA ZASTUPSTVA ZA KRALJEVINU S. H. S.

Ganz & Comp. — Danubius

Maschinen-, Waggon- und Schiffbau Aktiengesellschaft

Ganz'sche Elektrizitäts-Aktiengesellschaft

Leobersdorfer Maschinenfabriks-Aktiengesellschaft

PROIZVODI:

vagoni • sastavni delovi vagona • točkovi za željeznice • vagoneti i materijal za uskotračne industrijske željeznice i rudokope • benzinske i elektr. lokomotive • brodovi • dizalice • elevatori teretni automobili • mostovi željezne konstrukcije • Diesel-motori • motori za benzin i plin • veliki plinski motori • mlinski valjci • turbine za vodu • centrifugalne i turbinske pumpe • strojevi za ciglane • drobilice • parni kotlovi • rezervoari • željezničar gornji ustroj i sigurnosni uređaj • strojevi za brodove • metalni, željezni i čelici odljevci i t. d.

Električni generatori za sve vrste struje • električni motori • turbogeneratori • transformatori • brojići aparati za ukapčanje struje • električne lokomotive • tramway i t. d.

Projektiranje i gradnja hidroelektričnih i kalorističkih centrala.

Dobavljamo uređaje za kompletno cigitano, tvornice za gips i cement, te za briketiranje pilovine i drugih materijala.

Ekonomiziranje pogona parnih kotlova (na uređajima patentiranih Babcock potapljaških stepenastih rešetaka).

Tehničke savjete i na zahtjev posjet specijalnih inženjera besplatan.

Velika bogato snabdjevena skladišta u Zagrebu i Beogradu.

ZAGREB

DRAŠKOVIĆEVA ULICA BR. 27 TELEFON 15-87

Brzjavlj: GANZ